

Bergens Skog- og Træplantningsselskap

Beretning om virksomheten i 2020 – Selskapets 152. år

Bergens Skog- og
Træplantningsselskap

2020

Beretning om virksomheten
Selskapets 152. år

Innhold

4	Styret informerer om regnskapet for 2020
6	Regnskap for 2020
17	Styreleder har ordet
19	Kjære Erling
21	Beretning om virksomheten i 2020
43	Byfjellslauget 2020–2025
48	Bærekraftig bynært skogbruk i naturparken
52	Bærekraft i skogselskapet
61	Mitt forhold til Byfjellene
64	Dagbog for «Soria Moria Slot»
68	Takk for innsatsen, Erling

SAGEN
ØVRE BLEKEN GÅRD

Fløyveien 1

Tlf. 55 31 49 90 – Mob. 909 37 949

Postadresse:

POSTBOKS 116, SANDVIKEN
5812 BERGEN
www.byfjellskogene.no

Redaksjon:

JO GJERSTAD
ØIVIND ØVREBOTTEN
OWEN WESTERGÅRD
ØYSTEIN SIMONSEN

Opplag: 2.250

Fotografer:

BL: Børre Liland
El: Erik Ingvaldsen
SM: Stig Moe
TF: Tor Fossen
TH: Trygve Hillestad
ØS: Øystein Simonsen
ØT: Ørjan Totland
ØW: Owen J. Westergård
ØØ: Øivind Øvrebotten

Forsidefoto:

«Tidlig krøkes» – Foto: ØØ

Grafisk tilrettelegging:
JO GJERSTAD

Produksjon:
BODONI

SELSKAPETS ÅRSMØTE

Torsdag 17. juni 2021 kl. 18.00

VED SKOMAKERDIKET

(utendørs årsmøte)

Kåseri ved professor ØRJAN TOTLAND, Institutt for biovitenskap, UiB

**Bærekraft i Bergens Skog- og Træplantningsselskap:
Hvorfor, for hvem og hvordan?**

*Gratis Floibane klokken 17.30 og 17.45 fra Nedre stasjon
mot fremvisning av årsberetning i billettluken.*

Dagsorden

1.
Valg av møtedirigent, referent og to stk. til å
signere protokollen

2.
Styrets årsberetning for 2020

3.
Årsregnskap for 2020

4.
Fastsettelse av kontingent 2022

5.
Innkomne saker

6.
Valg av styremedlemmer

På valg er:
Styreleder Owen J. Westergård,
nestleder Tom Tellefsen, styremedlem Jørgen
Frønsdal og styremedlem Astrid Hårstad.

7.
Valg av valgkomité

GUIDEDE TURER HØSTEN 2021

Eventuelle guidede turer
for høsten 2021 vil bli lagt
ut på sosiale medier når
dette foreligger.

Turgåere ved Dræggehytten.

Foto: ØØ

Styret informerer om regnskapet for 2020

Fra og med regnskapsåret 2017 er det ikke lenger påkrevd å avgi en formell styrets årsberetning for små selskaper eller stiftelser i tilknytning til regnskapsavlegelsen. Det anbefales i stedet at styrene gir en mer fri orientering i tilknytningen til årsregnskapet. Styret har også i 2020 valgt å følge denne anbefalingen.

Det som særlig har påvirket det offisielle årsregnskapet for Stiftelsen de senere årene er at inntekter og utgifter i større prosjekter bokføres i det året der inntektene og kostnadene påløper. Når slike prosjekter går over flere år vil det skje at den regnskapsmessige resultateffekten får store utslag uten at det har noe med Stiftelsens drift og prosjektøkonomi å gjøre. I årene da Oppstemten ble bygget, 2016–2019, omtalte styret disse regnskapseffektene i denne orienteringen til regnskapet. For 2020-regnskapet er det særlig et prosjekt som gir slike regnskapsutslag, Skotbergkleiven.

Skotbergkleiven (Fra Ulriksbanens nedre stasjon opp til Montana)

I 2020-regnskapet er det bokført mottatte pengegaver på samlet kr 0,75 mill. Arbeidet på traseen ble påbegynt i desember 2020 av Byfjellskogene AS, og det ble utført arbeid for ca. kr 0,1 mill. Den regnskapsmessige resultateffekten i årsregnskapet for Stiftelsen er derfor et positivt bidrag på ca. kr 0,65 mill. Planen er å fullføre prosjektet i 2021 om vi får inn tilstrekkelige med pengegaver. Dersom prosjektet skulle gå akkurat i null (pengegaver er samme beløp som prosjektkostnadene), så vil den regnskapsmessige effekten på Stiftelsens regnskap i 2021-årsregnskapet bli tilsvarende negativt med de samme ca. kr 0,65 mill. Skotbergkleiven-prosjektet har et opprinnelige kostnadsoverslag på samlet kr 3,0 mill. Det arbeides med betydelige kostnadsreducerende tiltak ved at f.eks. ståltrappen i traseen rehabiliteres i stedet for å erstattes med kostbare steintrapper. Endelig prosjektkostnad er usikkert. Målsetningen er at alle prosjektkostnader skal dekkes inn ved pengegaver fra ulike kilder.

Permisjonsstien (fra Fjellveien opp til Sandviksbatteriet)

Vi varslet i fjorårets redegjørelse om regnskapseffekten for dette prosjektet. Her har imidlertid årlig prosjektkostnad blitt dekket inn av tilsvarende pengegave. Av den grunn har det ikke vært resultatutslag underveis i årsregnskapet til Stiftelsen fra dette prosjektet. Da prosjektet ble avsluttet var mottatte pengegaver identisk med påløpte kostnader. Prosjektet ble i sin helhet finansiert av Sparebanken Vest.

Byfjellslauget

Det vises til egen omtale av Byfjellslauget i årsberetningen. Den regnskapsmessige effekten av aktiviteten generert i Byfjellslauget er at Stiftelsen inntektsfører de medlemsavgiftene årlig i forhold til medlemstallet. Disse midlene skal gå til gjennomføring av i hovedsak mellomstore prosjekter som ellers ikke vil bli utført. Slike prosjekter gjennomføres i ulikt tempo etter hvert som de er modne for realisering. Prosjektkostnadene fra disse prosjektene regnskapsføres også fortløpende. Over tid skal alle midler i Byfjellslauget konverteres inn i slike ulike prosjekter. I det enkelte regnskapsår vil derimot inntekter og kostnader kunne variere med tilsvarende resultateffekter for Stiftelsen. Det føres ikke eget avdelingsregnskap for aktivitetene i Byfjellslauget.

I 2020 ble som eksempel bl.a. turveien opp forbi Skillingsbollen på Løvestakken vedlikeholdt med midler fra Byfjellslauget. Samlet kostnad i 2020 ca. kr 0,25 mill. Prosjektet fortsetter i 2021.

Målsetningen er at Byfjellslauget skal nå minst 20 medlemmer i løpet av 2021. Det vil gi kr 1,0 mill i årlig pengegave til Stiftelsen. I løpet av 2020 ble det samlet tegnet 11 medlemsskap i Byfjellslauget hvor tre av disse gjelder fra og med 2021.

Covid-19

Det har i regnskapsåret 2020 vært god aktivitet på tross av Covid-19 pandemien. Stiftelsen og Byfjellskogene As har klart å unngå permisjoner eller andre større økonomiske konsekvenser. Resultatet for Byfjellskogene As bærer allikevel noe preg av lav aktivitet knyttet til eksternt betalte oppdrag.

Litt om 2021

Stiftelsen drar med seg et potensielt negativt resultatbidrag fra prosjekt Skotbergkleiven på kr 0,65 mill. Covid-19 effektene fortsetter i 2021 med noe lavere aktivitet så langt. På pengegavesiden har vi alltid forhåpninger om at ulike gode givere støtter vår aktivitet, både gjennom Byfjellslauget, men også mer direkte i prosjektgaver eller støtte til vanlig drift. Styret har stor oppmerksomhet mot å skaffe finansiering til våre gode formål slik at Stiftelsen klarer å opprettholde sin virksomhet uten å tære på egenkapitalen.

Beretning om virksomheten

Styret viser ellers til «Beretning om virksomheten i 2020» der det gis en bred orientering om stiftelsens og datterselskapets virksomhet.

Bergen 22. mars 2021

Styret i Stiftelsen Bergens Skog- og Træplantningsselskap

Resultatregnskap pr. 31. desember 2020

Bergens Skog- og Træplantningsselskap

Driftsinntekter og -kostnader	Note	2020	2019
Salgsinntekt		177 989	145 781
Andre driftsinntekter	10	5 639 653	10 061 698
Sum driftsinntekter		5 817 642	10 207 479
Varekostnad	7	1 960 899	7 036 523
Lønnskostnad	2	962 305	911 388
Ordinære avskrivninger	11	638 686	593 363
Andre driftskostnader	2	1 381 095	1 600 484
Sum driftskostnader		4 942 985	10 141 758
Driftsresultat		874 657	65 721
Finansinntekter og -kostnader			
Renteinntekter		6 069	17 618
Andre finansinntekter		0	1 291
Rentekostnader		350	365
Resultat av finansposter		5 719	18 545
Ordinært resultat før skattekostnad		880 376	84 266
Skattekostnad på ordinært resultat	10	108 945	74 326
Ordinært resultat		771 431	9 940
Årets resultat		771 431	9 940
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		771 431	781 012
Bruk av egenkapital Oppstemten		0	-771 072
Sum overføringer	4	771 431	9 940

Balanse pr. 31. desember 2020

Bergens Skog- og Træplantningsselskap

EIENDELER	Note	2020	2019
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter og bygninger	11	3 403 272	3 675 816
Transportmidler	11	1 142 467	640 795
Driftsløsøre, inventar o.l.	11	178 475	166 939
Sum varige driftsmidler		4 724 214	4 483 550
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i datterselskap	5	120 000	120 000
Investeringer i aksjer og andeler	5	2 085	2 085
Sum finansielle anleggsmidler		122 085	122 085
Sum anleggsmidler		4 846 299	4 605 635
OMLØPSMIDLER			
Varer			
Varelager	9	20 000	50 000
Sum varer		20 000	50 000
Fordringer			
Kundefordringer		8 463 300	1 087 405
Andre kortsiktige fordringer	8	813 544	682 505
Sum fordring		1 276 844	1 769 910
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	3	4 311 007	3 773 228
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		4 311 007	3 773 228
Sum omløpsmidler		5 607 850	5 593 138
SUM EIENDELER		10 454 149	10 198 773

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2020	2019
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	4	1 859 000	1 859 000
Sum innskutt egenkapital	4	1 859 000	1 859 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	4	7 685 593	6 914 162
Egenkapital til bruk i Oppstemten	4	240 391	240 391
Sum opptjent egenkapital	4	7 925 983	7 154 553
Sum egenkapital	4	9 784 983	9 013 553
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	8	194 802	706 667
Betalbar skatt	10	108 945	74 326
Skyldige offentlige avgifter		69 642	67 004
Annen kortsiktig gjeld		295 777	337 223
Sum kortsiktig gjeld		669 166	1 185 220
Sum gjeld		669 166	1 185 220
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		10 454 149	10 198 773

Bergen 15. februar 2021

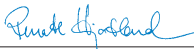
Styret i Bergens Skog- og Træplantningsselskap

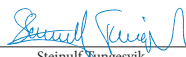

Owen Jarvis Westergård
styreleder

Janet Lucy Wiberg
styremedlem

Tom Tellefsen
styremedlem

Jørgen Frønsdal
styremedlem

Renate Hjørtland
styremedlem

Steinulf Fungesvik
styremedlem

Orjan Totland
styremedlem

Proforma konsolidert og sammendratt regnskap for BS&T og Byfjellskogene AS

Resultatregnskap	2020	2019
Sum driftsinntekter	6 710 891	11 473 931
Sum driftskostnader	5 887 418	11 227 605
Driftsresultat	823 473	246 326
Netto finansresultat	5 889	18 708
Ordinært resultat før skatt	829 362	265 034
Skatt	97 758	96 856
Årets resultat	731 604	168 178
Overført til/fra egenkapital	731 604	168 177
Balanse	2020	2019
Eiendeler		
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler	4 724 214	4 483 550
Finansielle anleggsmidler	2 085	2 085
Sum anleggsmidler	4 726 299	4 485 635
Omløpsmidler		
Varer	20 000	50 000
Fordringer	722 029	558 973
Bankinnskudd mv	5 580 429	5 301 472
Sum omløpsmidler	6 322 458	5 910 445
Sum eiendeler	11 048 757	10 396 080
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital	9 895 012	9 163 408
Kortsiktig gjeld	1 153 745	1 232 672
Sum egenkapital og gjeld	11 048 757	10 396 080

Regnskapsprinsipper

Note 1. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og god regnskapsskikk for små foretak.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler og redegjøres for nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler med anskaffelseskost over kr 15.000, avskrives over forventet økonomisk levetid.

Aksjer og andeler i datterselskap

Investeringer i datterselskap er vurdert etter kostmetoden. Det benyttes prinsippet om laveste verdi av historisk kost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjon

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Inntektsføring og kostnadsføring

Inntekter regnes som opptjent når betingelsene for å motta inntektene er oppfylt og det er rimelig sikkerhet for at man vil motta inntektene. Gaver inntektsføres i sin helhet når de mottas, tilsvarende for tilskudd såfremt det ikke foreligger betingelser tilknyttet disse. I så fall bokføres mottatte tilskudd som tilskuddsgjeld inntil betingelsene for å motta inntektene er oppfylt. Kostnader regnskapsføres når kostnaden er påløpt, uavhengig av om det er mottatt faktura for kostnaden og uavhengig om kostnaden faktisk er betalt.

Dugnadsinnsats

Det utføres en ikke ubetydelig dugnadsinnsats av stiftelsens dugnadsgjeng. Dette resultatføres ikke, men den estimerte verdien av dugnadsinnsatsen vises i noteopplysningene, da stiftelsen ønsker å synliggjøre verdien av dette arbeidet.

Note 2. Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader	2020	2019
Lønninger	751 608	710 600
Arbeidsgiveravgift	108 378	107 735
Pensjonskostnader	56 094	47 699
Andre ytelser	46 225	46 225
Sum	962 305	912 259

Selskapet har i 2020 sysselsatt 1 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	744 030	0
Annen godtgjørelse	5 519	0
Sum	749 549	0

Pensjon

Stiftelsen har pensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Pensjonsforpliktelsen er ikke balanseført, og den årlige pensjonspremien anses som årets pensjonskostnad. Kostnaden inngår i posten andre personalkostnader.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2020 er kr 66 700,- eks mva.

Annen bistand kr 36 100 eks mva.

Note 3. Bundne midler

Av innestående bankinnskudd er det bundne midler (skattetrekkskonto) kr 34 204,-.

Skattetrekk for 6 termin 2020 utgjør kr 33 271,-.

Note 4. Egenkapital

	Grunnkapital	Annen egenkapital	EK til bruk i Oppstemten	Sum egenkapital
Pr 01.01.2020	1 859 000	6 914 162	240 391	9 013 553
Årets resultat		771 431		771 431
Pr 31.12.2020	1 859 000	7 685 593	240 391	9 784 984

Grunnkapitalen på kr 1 859 000,- består av testamentariske fond gitt til stiftelsen frem til overgang til næringsdrivende stiftelse i 2008.

Egenkapital til bruk i Oppstemten planlegges anvendt til vedlikehold av Oppstemten i den kommende og de fremtidige periodene. Kr 40 000,- av disse settes av til prosjektet Skottbergkleiven, som er en forlengelse av Oppstemten.

Note 5. Aksjetabell

	Eierandel i %	Anskaffelseskost	Balansført verdi
Byfjellskogene AS	100	120.000	120.000
Fløibanen AS 1 aksje			100
Storebrand ASA ord 397 aksjer			1985
Sum			2085

Byfjellskogene AS har forretningskontor i Bergen. Stemmeandel er 100 %.

Egenkapital pr 31.12.2020 er kr 230 028,- og resultat for 2020 er negativt med kr 39 827,-.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap i henhold til reglene for små foretak.

Vedlagt følger hovedtall Byfjellskogene AS

	2020	2019
Driftsinntekter	3 339 400	3 726 350
Driftskostnader	3 390 584	3 545 745
Resultat av finansposter	170	163
Skattekostnad	- 11 187	22 530
Årsresultat	- 39 827	158 237

Note 6. Dugnad

Beregnet verdi medlemmers dugnadsinnsats er for 2020 kr 1 190 000,-.

I 2019 var denne kr 1 500 000,-.

Note 7. Varekostnad og administrasjonsarbeid

Fra og med år 2012 er all tilrettelegging for friluftsliv, vegetasjonsrydding, hogst og skogskjøtsel samt vedlikehold av vei foretatt av Byfjellskogene AS. Honorar for arbeidet utgjør kr 1 700 000,- i 2020.

Note 8. Fordringer til nærstående

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har en fordring på Byfjellskogene AS pr 31.12.2020 pålydende kr 695 970,-.

Note 9. Varelager

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har et varelager pålydende pålydende kr 20 000 pr 31.12.2020. Varelageret består i sin helhet av jubileumsbøker.

Note 10. Andre inntekter

Andre inntekter	2020	2019
Rammeavtale Bergen Kommune	1 796 930	1 796 930
Medlemskontigent	355 899	343 501
Andre inntekter inkl. Byfjellslauget	1 436 062	1 197 810
Inntekter eiendommene	529 639	527 084
Inntekter vedr. utleie mv. til Byfjellskogene	662 848	1 059 898
Andre gaver, tilskudd mv.	858 275	5 136 475
Totalt	5 639 653	10 061 698

Stiftelsen er skattepliktig for leieinntekter, fratrukket kostnader knyttet til leieobjekter.

Den skattepliktige nettoinntekten for 2020 er på kr 427 051,- og den beregnede betalbare skatten er kr 93 951,-. Betalbar skatt inkludert formueskatt er kr 108 945,- for 2020.

Note 11. Varige driftsmidler

	Bygninger og tomter	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	6 010 422	476 178	2 861 917	9 348 516
+ Tilgang kjøpte driftsmidler		54 442	824 908	879 350
= Anskaffelseskost 31.12.20	6 010 422	530 620	3 686 825	10 227 866
Akkumulerte avskrivninger 31.12.20	2 607 154	352 145	2 544 355	5 503 654
= Bokført verdi 31.12.20	3 403 268	178 475	1 142 470	4 724 212
Årets ordinære avskrivninger	272 546	42 906	323 233	638 685
Økonomisk levetid	8-50 år	0-5 år	0-7 år	

Til styret i Bergens Skog- og Træplantnings- selskap

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Bergens Skog- og Træplantnings- selskaps årsregnskap som viser et overskudd på kr 771 431. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Styrt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslø	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontroll handlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontroll handlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Bergen, 5. mars 2021
KPMG AS

Elisabet Ekberg
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Familien Tombre raster ved Storediket høsten 1940.

Foto: Karl Tombre, Billedsamlingen UBB

Vi er ved Storediket, reservoaret øverst i Skredderdalen som har gitt drikkevann til «Hødden» og Sandvikssiden i knapt 150 år. Ved vannets nordside, går stien videre, opp det bratte Nordmannskaret eller «Malerskaret» som det i dag heter på folkemunne. I 1940 var det helt bart, i dag 80 år senere, er det dekket av høy granskog.

Salig maler Marius Sjursen ga skaret disse navnene. Han bygget rundt århundreskiftet en liten hytte ved Skarets fot. Da han var ferdig malte han et rent, norsk flagg på taket. På denne måten markerte han, maleren, sitt nasjonale sinnelag. Han kjente nok til Bjørnsons dikt:

*Har du hørt, hvad Svensken siger
unge norske mann?
Har du seet, hvad som stiger
op om Kjølens rand?*

*Skygger av de fallne fædre,
som har aldrig visst det bedre,
æn hvor slike ord blev sagt,
der at vinke frem til vakt.*

Sjursen var en ekte nordmann. La oss minnes denne pioneren neste gang vi i vårt ansikts ved klatret opp det bratte skaret til toppen av Rundemanen.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

Til glede for bergenserne

Forrige årsmøte sent i april 2020 ble umuliggjort på grunn av nedstengningen i samfunnet. Det ble derfor en mer kronglete overgang fra den mangeårige leder og entusiast Erling Birkeland (se eget avslutningsord) til ny, fersk styreleder i Bergens Skog- og Træplantningsselskap. Det påtroppende styret kom etter hvert i gang og vi har hatt noen gode styremøter – digitalt via Teams. Likevel er det ingen tvil om at Skogselskapets vanlige arbeid har vært utfordrende. Det ukentlige arbeidet for våre ansatte i Byfjellskogene har måtte tilpasses, våre befaringer og møter har vært sterkt redusert. Vår kjære Dugnadsgjeng har fått strenge smittetiltak og de har til og med vært stengt ute fra det de liker aller best – fysisk arbeid og det gode kameratskap i skogen.

Innimellom er det nyttig å grave frem det som leder oss, nemlig hva vårt formål er og hvilken visjon vi skal inspireres av:

Stiftelsens formål:

«er å sikre og forvalte de områder som Bergens Skog- og Træplantningsselskap disponerer til beste for Bergen by»

Stiftelsens visjon er definert til:

«Vi skal skape varige verdier- og sette tydelige spor til glede for Bergenserne»

Alle tiår har sine muligheter og utfordringer. For det tiår vi akkurat har begynt på vil jeg spesielt fremheve stikkordene miljø og bærekraft. Styret er opptatt av å utvikle stiftelsens rolle og bidrag i det nevnte perspektivet. Vårt mangeårige medlem i Skogkomitéen, Bernt-Håvard Øyen, setter i dette heftet bærekraft i skogbruket inn i en historisk ramme og så diskuterer styremedlem og instituttleder for Biovitenskap, Ørjan Totland, hvordan han ser på fremtidens bærekraftsbegrep for vårt forvaltningsområde. De kommer begge med nyttige innspill som jeg håper, kan vekke til live en bevisstgjøring og diskusjon for hvilken rolle vår bynære skog kan ha i et bærekraftsperspektiv. For å vise konkret handling er målet i 2021 å få vist byens befolkning vårt første lille bidrag: «billenes sentrale rolle i skogens økosystem» – en pedagogisk fremstilling via skilt og foredrag. Vi har tro på at «våre» skog- og fjellområder kan gi gode bidrag med sin nærhet til byens befolkning.

Nyvalgt styreleder
Owen Westergård

SKOTBERGKLEIVEN

OPPRUSTING AV TURSTI

fra Ulriksbanens nedre stasjon
til parkeringsplassen på Montana.

DEL 1 fra Parkeringsplassen Montana
til jerntrapp nov/des 2020 – jan 2021

DEL 2 fra stasjonen
til jerntrappen feb/mars 2021 – juni 2021.

Anleggsområdet vil bli markert og sperret.
I 2021 kan traseen bli sperret enkelte dager.
Varsles 1 uke før stenging med skilting.

Arbeidet utføres av
Bergens Skog- og
Træplantningsselskap
med avgjørende støtte
fra samarbeidspartnere.
Mer info på
www.byfjellskogene.no

Liker du arbeidet vi
utfører i Byfjellene?
Bli støttemedlem!
VIPPS KR 300.-

TIL GLEDE FOR ALLE BERGENSERE!

Plakat angående arbeidet i Skotbergkleiven.

Det legges ned et stort frivillig arbeide i stiftelsens regi, og i alt frivillig arbeid er det entusiasme som gjelder. Drivkraften for vårt arbeide er enkel: vi ønsker å tilrettelegge for det gode friluftslivet – til glede for bergenserne. For å få frem denne gleden må bergenserne vite om det gode arbeidet vi gjør. Vi vil derfor ha fokus på økt synlighet: vi skal være synlige i sosiale medier, vi skal vise turgåere at det er våre ansatte og Dugnadsgjengen som jobber for dem og de fantastiske givene våre skal se at deres gaver kommer til god nytte i vårt nærområde.

Bergens Skog- og Træplantningsselskaps medlemmer er ryggraden i stiftelsen. Vi har nå 1558 medlemmer og det er ingen tvil om potensialet er mye større. Det er ca. 284.000 innbyggere i Bergen kommune og hvis vi kun måler bruken av f.eks. Oppstemten og Stoltzekleiven er det 300–400.000 bestigninger (ikke unike brukere) årlig pr sti. I tillegg har vi turgåerne som foretrekker andre turstier. Og hvis vi klarer å bli mer synlige tror jeg vi har gode muligheter til å nærme oss første milepæl som er 2000 medlemmer.

Owen Jarvis Westergård, styreleder

Kjære Erling!

På sommeravslutningen 2020 fikk avtroppende styreleder Erling Birkeland følgende ord fra nyvalgt styreleder Owen Westergård:

På vegne av Bergens Skog- og Træplantningselskap takker vi deg for en enorm frivillig innsats i hele 16 år, først som styremedlem i 8 år i perioden 2004–2012 og deretter gjøv du løs på nye åtte år som styreleder – den mest krevende jobben.

Du har vært en drivende kar i hele din periode og du har lagt ned en fabelaktig innsats. Med din genuine interesse for å bruke naturen selv – og ditt ønske om å få folk ut på tur – endte denne lidenskapen opp i ditt litt sprøe initiativ: Vi må få skikkelige trapper opp til Ulrikens topp. Med ditt pågangsmot og gjennomslagskraft ble Oppstemten en realitet og i 2018 kom selveste Erna Solberg og foretok offisiell åpning – det var en stor begivenhet! 2018 ble det mest hektiske året ditt i alle disse 16 årene: i beit for ny skogmester tok du på deg denne stillingen og gjorde en kjempejobb for vårt lille fellesskap – mer eller mindre på dugnad det også selv om det var en ørliten betaling. Du var samtidig styreleder og i full sving med å følge opp arbeidene i Oppstemten i en hektisk slutfase. Og i tillegg hadde du ansvaret for dine tre hagesentre.

Dine kremmeverner har du virkelig vist oss, og det har faktisk vært en avgjørende egenskap for å bekle styrelederjobben i det moderne Skogselskap som skal være utadventt, søke/finne midler til nye prosjekter og ha en gjennomføringsevne.

Hvem skulle trodd at du skulle bli en markant styreleder da du i 2004 ble valgt inn i Skogselskapets styret som kommunens representant for Venstre. Du trodde jo den gangen at et slikt styreverv ikke var noe for deg, men du ble raskt bitt av barkebilbasillen.

Takk nok en gang for en kjempejobb og vi håper at du fremdeles vil være tilgjengelig for gode bidrag. Vi har allerede sikret oss deg som prosjektleder for Skotbergkleiven!

Og så fikk Erling overrakt et innrammet bilde der han går sammen med Statsminister Erna Solberg ved åpningen av Oppstemten, i tillegg til den klassiske turkoppen i tre.

► *Tre glade ansikter: Erling Birkeland med avskjedsgaven; et bilde av ham selv og statsministeren under Oppstemtens åpning. Skogmester Øystein Simonsen og sagmester Ola Presttun kontrollerer at gaven falt i smak.*

Foto: OW

Våningshuset på Søre Øyjord har fremdeles den karakteristiske steinsatte sørgavlén.

Foto: Arkiv Jo Gjerstad

I 1916 utkom to bind i serien «Norges land og folk»; «Topografisk-statistisk beskrivelse over Bergen». Redaktør var professor Amund Helland (1846–1918), en av datidens store personligheter. Der finnes et rikt avsnitt over fjellstrekningene omkring byen, satt i pennen av ham selv. Og siden han var et byens barn, gikk han grundig til verks:

Omkring Sandvigsfjeldet

I den nordvestlige del sænker landet sig, saa her ligger nogle gaarde, *Nordre* og *Søndre Øijord*, i omtrent 110 m.s. høide over havet. Grændsen mod Aasene herred gaar over *Rognaasen*, *Langevatn*, 126 m.o.h., og *Orretuen*. Høider i den nordlige del af byens Fjeldstrækning er *Haamandsfjeld*, 204 m. høit, nordøst for Neevengaarden. Nordøst for Haamandsfjeld ligger et vand 153 m. o. h. i Munkebotn, og nordøst for *Munkebotn* igjen naar *Brændehaugen* ca. 300 m. o. h. Fjeldene bliver høiere, jo længre man kommer mod sydøst.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

Beretning om virksomheten i 2020

Årsmøtet som var berammet til 23. april 2020 ble avlyst grunnet Covid-19.

I den forbindelse ble det søkt stiftelsestilsynet om unntak for valg av styret i 2020 slik at styret selv kunne utnevne styrets nye representanter (stiftelsesloven § 45 bokstav e). Denne søknaden ble innvilget 14.05.2020.

På valg til styret for 2020 var:

Erling Birkeland (styreleder)
Owen Westergård (styremedlem)
Anne Tafjord-Kirkebø (styremedlem)
Tor Fossen (styremedlem)

Med den bakgrunn ble styret utnevnt slik:

Ny leder: Owen Jarvis Westergård
Nytt styremedlem: Janet Wiberg (1. år)
Nytt styremedlem: Renate Hjortland
Nytt styremedlem: Ørjan Totland

Det nye styret for BST og Byfjellskogene AS består da av følgende medlemmer:

Leder: Owen Jarvis Westergård
Styremedlemmer: Tom Tellefsen, Jørgen Frønsdal, Janet Wiberg, Renate Hjortland, Ørjan Totland, Steinulf Tungesvik (utnevnt av kommunen).
Vara: Jan-Marcos Aalmo Amano (utnevnt av kommunen).
Ansattrepresentant (Byfjellskogene AS): Adrian Aase
Representant fra Bymiljøetaten: Jan Robert Brandsdal

Valg av valgkomite og bestemmelse av medlemskontingent skal gjøres på et vanlig årsmøte. Det var kun omsøkt og godkjent valg av nytt styre i stiftelsen av stiftelsestilsynet. Siden kun valg av nytt styre er omsøkt og godkjent av stiftelsestilsynet, ble valgkomite og medlemskontingent for 2021 som for 2020.

Valgkomiteen består av Gunnar Alsaker, Anne K. Irgens, Janet Wiberg.

Mannskapssituasjon

Virksomheten har i 2020 vært preget av koronasituasjonen. Skogselskapets aktivitet har likevel vært opprettholdt i tilstrekkelig grad uten store omveltninger eller permitteringer. Administrasjonen jobbet iherdig for å ha alternative oppdrag i bakhånd om dette skulle bli nødvendig.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap

Øystein Rosendahl Simonsen har vært fast ansatt som skogmester fra 8. februar 2019.

Byfjellskogene A/S

Byfjellskogene A/S er et heleid driftsselskap, som utfører de fleste oppgaver Skogsselskapet er satt til å løse. Byfjellskogene leier driftsmidler, og lokaler av Bergens Skog- og Træplantningsselskap. Yngve Nymark, Sigurd Birkeland, Ola Tormod Presttun og Adrian Aase (50%) er faste ansatte. Ansatt på prosjekt: Eivind Aase.

Skogskjøtsel

Flere mindre skogområder ble ryddet og stelt i løpet av året 2020. I første rekke prioriterte vi områdene nær spaserveier og turstier og da spesielt med hovedfokus på Hestebergsveien, Fløisvingene, Fløibanetraseen og Isdalen (Våkendalen). Men også andre områder ble ryddet.

Hogst

I 2020 ble det totalt avvirket 113,4 m³ gran, sitkagran og edelgran for salg. Virket blir omsatt gjennom AT Skog. Kjøpere er hovedsakelig Granvin Bruk, og skogsindustrien i Tyskland og Sverige.

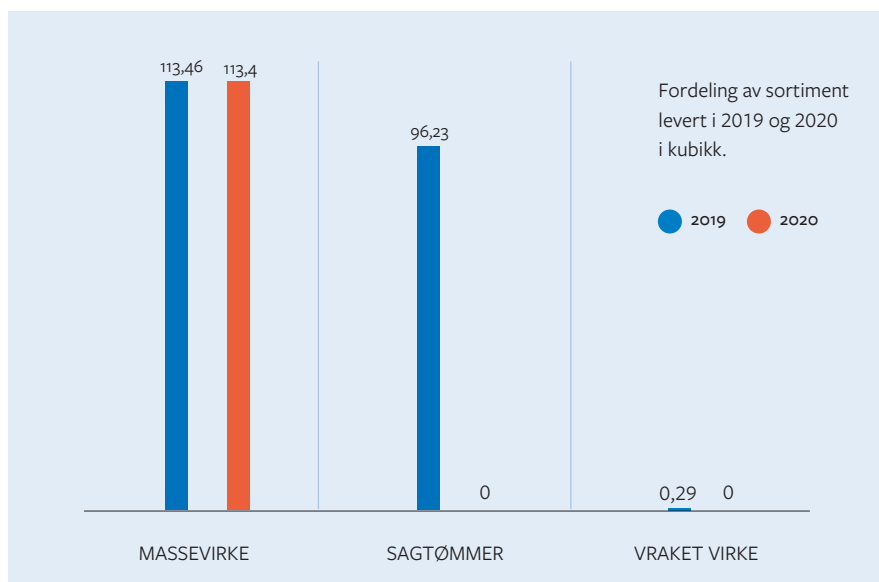
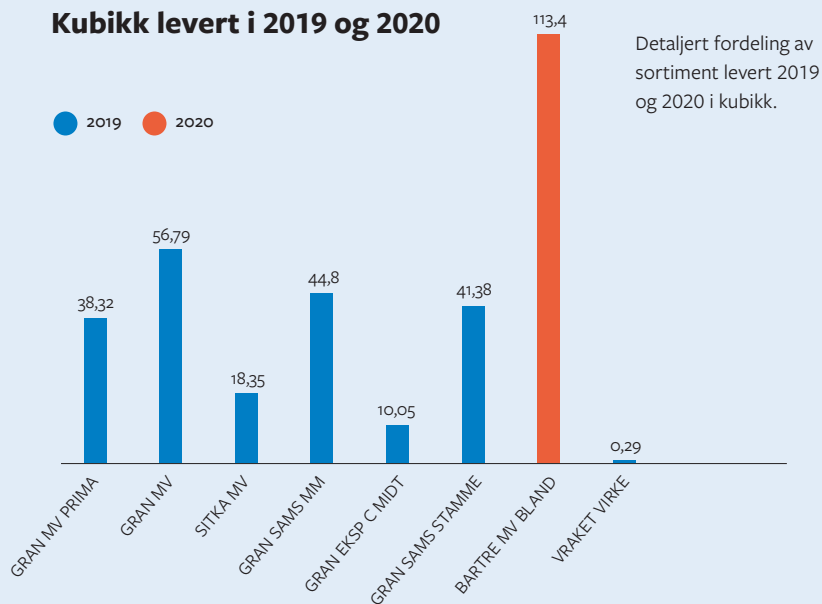
Virket (113,4 m³) hugget for levering i 2020 kommer hovedsakelig fra vindfall i Isdalen og Fløyen. I tillegg er det fjernet vindfall og hugget virke til ved og eget bruk. Dette utgjør ca. 200m³.

Det er saget og produsert ca. 1000 meter klopper noe som tilsvarer ca. 100 m³ av bergfuru der alle kloppene er benyttet i Byfjellene. I tillegg er det også produsert trelast og spesialvirke for salg til ulike aktører, både private og næringsdrivende.

Ved: Høsten 2020 har er det produsert ved i 60 liters sekker for salg til private til høsten/vinteren 2021. Det er også produsert ved til eget forbruk samt for salg til Fløien Folkoresturant og Fløibanen AS. Vi har fortsatt mulighet for private å kjøpe ved som tømmer der en selv kan komme og kappe opp i kubber å ta med seg hjem for videre bearbeiding. Dette har vært en populær ordning og erstatter muligheten for selv å hugge ved i stiftelsens skogområder.

Det har vært en rekke stormer de siste årene, som fører til vindfall og trebrekk. Spesielt utsatt er skogsområdene med vinder fra nordvestlig kant. Det har i 2020 vært flere trefall og opprydding etter dette. Særlig har sikring og opprydding av rester etter stormen Nina ovenfor Hestebergsveien hatt fokus. I 2020 har det vært utført et formidabelt arbeid av Byfjellskogene A/S med fjerning og opprydding av trær i

Kubikk levert i 2019 og 2020

Morgentåke ved Bjørneseths vei.

Foto: EI

dette området på oppdrag fra Bergen kommune. Dette i forbindelse med fjellsikring av området over veien. Hestebergsveien ble åpnet igjen for ferdsel i april måned av Bergen kommune.

Ved stell av naturparken er vi særs oppmerksom på dårlige trær som vokser langs store ferdselstraseer. Årlig fjerner vi de svakeste trærne. I 2020 har vi blant annet fjernet flere bøker langs Fløisvingene og langs Fløibanens trasé. I tillegg har også flere av trærne blitt vedlikeholdsbeskjært i istedenfor å fjerne hele treet.

I 2020 har vi fått gjennomført ungskogpleie på 41 dekar med ungskog i Isdalen. Ungskogpleie er et kvalitets- og vekstfremmende tiltak som utføres for et best mulig sluttresultat med tanke på kvaliteter. Treslag i bestandene det ble gjennomført ungskogpleie var furu, eik, bok, gran og kirsebær. Deler av dette arbeidet ble dekket gjennom tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Langs den flotte og historiske bøkealléen i Fløisvingene har vi hatt fokus på ny-rekruttering av bok etter uttaket av trær som er gjort der. I 2020 gjorde Dugnads-gjengen forsøk på å flytte bøkeplanter inn langs veien for å forsøke å ivareta preget og utseende langs denne alléen på sikt. Vi er spent på å følge dette videre slik at den flotte alléen langs denne turveien kan bevare sitt preg.

Investeringer, maskiner og utstyr

I 2020 har det også som foregående år vært investert mye i bygningsmasse og utstyr. Det er blant annet utført korrigeringer og tiltak som var foreslått i brannanalyse fra 2019. Videre er det montert termostater for bedre fordeling av varme fra fyr i verkstedlokaler. Det er investert i stor gjerdesag, varmtvannsvasker for maskiner og utstyr, lett arbeidsutstyr, arbeidsklær og sikkerhets/verneutstyr. Generelt har også verkstedet fått et løft med nye oppbevaringsløsninger.

For maskinparken ble en gammel traktor skiftet ut og det ble kjøpt inn en brukt. Det ble kjøpt inn en brukt bil for å dekke opp behovet for transport av mannskap ut i felt. Gammel traktormontert kantklipper ble rustet opp og er nå i orden.

Deler av maskinparken er gammel og bærer preg av hyppig bruk. Nødvendigheten for investeringer i nytt samt reparasjoner og vedlikehold er derfor fortsatt stor.

Totalt er det investert i utstyr, reparasjoner og vedlikehold for over 700 000,- i perioden. Selv om dette tærer på likviditeten er det en nødvendighet for å ha utstyr som kan benyttes sikkert og effektivt. Utfordringene vi står ovenfor fremover både innenfor skogskjøtsel, hogst, trelast, vei og sti-vedlikehold krever tilgang på godt og oppdatert utstyr.

Turveier og stier

Stiftelsen har også i 2020 gjort en formidabel innsats med å vedlikeholde og oppgradere turveiene. Generelt er veinettet vårt i relativt dårlig forfatning og årlig gjør vi mange nødreparasjoner for å forsøke å forhindre videre skader. Årlig er dette et stort arbeid med både grøfterensk, åpning av stikkrenner, påføring av masser samt andre reparasjoner. Totalt i 2020 ble det tilført ca. 145 tonn med masser på veinettet vårt og det ble utført grøfterensk langs flere kilometer med vei.

Hestebergsveien (veien mellom Tippetue og Fløisvingene)

Etter at fjellsikring og skogsarbeid ovenfor Hestebergsveien var ferdigstilt rustet stiftelsen opp selve veien samt grøfter og stikkrenner. Det ble benyttet 30 tonn med 0–16 grus til dette arbeidet. I tillegg ble stikkrennene langs traséen åpnet opp og det ble gjort diverse utbedringer for å holde kontroll på vannet.

Dugnadsgjengen gjorde også en stor jobb på strekningen med grøfterensk. Prosjektet med sikring og arbeidet langs denne veien ble gjennomført av Bergen kommune. Veien ble åpnet i april 2020 etter å ha vært stengt i flere år.

I løpet av beretningsåret har selskapets ansatte på vegne av Bydrift arbeidet på demningen Storevatnet sør.

Foto: TH

Oppdrag fra Bydrift

På oppdrag fra Bydrift som har hatt flere oppdrag i området for VA-etaten i Bergen kommune, har vi gjennomført og bistått i flere prosjekter i 2020. På demningen Storevatnet sør har vi fylt i masser i to omganger samt vedlikeholdt kantstein på demningen. Det ble også lagt ut gangbord (klopper) over demningen for å kunne gå «tørrskodd» over.

I perioden ble det også tilkjørt masser for Bydrift til reparasjon av flere demninger i området. Disse massene ble kjørt til Munkebotn og transportert videre derfra og opp til Storevatnet (ved Grindarasten). I tillegg er det gjort flere transportoppdrag fra Fløyen til Rundemannen med både masser og utstyr. Ut over dette er det også produsert og montert tre broer for Bydrift. Broen ved Grindarasten og ut på demningen til Storevatnet nord ble byttet ut med ny solid bro i lerk. På Nyvikediket ble det satt opp ny gangbro som en del av opprustingen av denne demningen. På demningen ved Langediket ble det laget en bro med stålkonstruksjon under som ble kledd igjen med treverk. Spennet på denne broen er på hele 12 meter.

Veistrekningen fra Grindarasten til Munkebotn

Øvre del av denne veien ble reparert med 30 tonn 0–16 veigrus. I tillegg ble også her grøfter og stikkrenner rensket for å hindre utvasking i vei.

Veistrekningen fra Grindarasten til Nedrediket

Langs denne strekningen ble det utført nødreparasjoner av hele veien samt grøfting og åpning av stikkrenner. Det ble totalt lagt på 40 tonn med masser. Disse massene er både aur og 0–16 grus for topplag.

Halfdan Griegs vei (strekningen fra Åsebu til Blåmansveien)

I 2020 ble det gjennomført reparasjons- og vedlikeholdsarbeid langs hele denne strekningen. Torvkant langs veien ble rensket på begge sider. Det ble også pigget vekk fjellnabber i grøftene for å bedre gjennomstrømning i grøftene. Stikkrenner ble også gått over og åpnet.

Blåmansveien

Langs hele Blåmansveien ble det utført diverse reparasjonsarbeid i form av grøfterensk og åpning av stikkrenner. Det ble i tillegg lagt på 5 tonn 0–16 veigrus i svingene ved Revurtjern for å få riktig profil på veien, dette for å hindre utvasking.

Nils Marthinussens vei (mellom Blåmansveien og ned til Skomakerdiket)

Langs denne strekningen ble det utført grøfterensk og reparasjon av stikkrenner. Det ble lagt på nye steiner i innløp til stikkrenner der dette var skadet.

På Løvtakksiden

Turveien opp forbi Skillingsbollen ble i 2020 vedlikeholdt med tanke på avrenning. Det ble benyttet midler både fra Bjørneseths fond og Byfjellslauget for å tilrettelegge stien videre fra Skillingbollen og et stykke opp mot gapahuken. Det ble i den forbindelse også lagt ned to stikkrenner. Dette arbeidet vil videreføres i 2021 med topplag samt etablering av to gapahuker til erstatning for den som står der i dag. Grøfter og stikkrenner langs den eksisterende stien ble også i 2020 sjekket og vedlikeholdt. Dette for å få kontroll på vannet og hindre overvann og avrenning. I forbindelse med dette arbeidet ble det tilkjørt 10 tonn 16–32 til bruk rundt stikkrennene samt 10 tonn veigrus 0–16 til topplag.

Nye benker er kommet opp ved Fløipilen, bekostet av GC Rieber Fondene.

Foto: ØS

Fløisingene og Tippetue

På toppen av Fløisingene ble det gjort reparasjoner av veien. Grøfter og stikkrenner ble åpnet for å hindre avrenning i veien. Grøfter og stikkrenner i nedre del av Tippetue og Fløisingene ble rensket av Bergenhus Aktiv.

Fosswinkels allé

Turstien fra Øvre Bleken ned til «Hesten trenger kvile» i Fjellveien er rustet opp med nytt toppdekke av 20 tonn aur. Det ble under dette arbeidet gjort en stor innsats fra Dugnadsgjengen og de fast ansatte i Byfjellskogene. Aur ble påført for å ivareta det gamle preget og måten å bygge vei på.

Skotbergkleiven (tursti fra nedre stasjon Ulriksbanen til parkering Montana)

Det har i lengre tid vært ønsket å tilrettelegge den bratte kneiken ovenfor Ulriksbanens nedre stasjon. Traséen sees på som en forlengelse av Oppstemten, og vil være et naturlig startsted når Bybanen kommer til Haukeland sykehus. Navnet på

traseen, «Skotbergkleiven», er det tidligere brukte navn på området. Forslaget om å gjenopplive navnet kommer fra lokalhistoriker Dag Sletten. Arbeid med opprusting av Skotbergkleiven ble påbegynt i desember 2020. Første del fra Montana og ned til ståltrappen ble påbegynt med graving og opprusting av traseen. Det ble gravd grøfter og turstitrase. For arbeidet gjennomført i 2020 er det kun benyttet stedege masser. Arbeidet med ferdigstillelse av del 1 og del 2 fortsetter i 2021. Det er og nødvendig med rassikring. Det er budsjettert med kr ca. tre millioner for hele prosjektet hvor den bratteste delen nedenfor jerntrappen er planlagt med Sherpatrapper. I 2020 fikk vi inn 1,2 millioner.

Skilt/benker/rastehytter

I perioden er det produsert en hel del materialer til infotavler, benker, gapahuker og grindverksbygg. Vi er opptatt av å benytte virke fra egen skog i størst mulig grad til slike prosjekter.

950-årsjubileum

I forbindelse med 950-årsjubileet til Bergen mottok Bergens Skog- og Træplantningsselskap en gave på 200 000 kr fra GC Rieber Fondene. Midlene ble benyttet til opprusting av benker i BST's forvaltningsområde. Midlene kunne også benyttes til vedlikehold rundt benkene. Totalt 14 benker er rustet opp med ny sitteplate og ryggplate. Benkene har beholdt tidligere påmontert skilt i tillegg er det satt opp nye skilt med 950-årsjubileumslogoen til Bergen By. For benkeplatene er det benyttet lokal lerk fra Bergensområdet (som er skjært på eget sagbruk) innsatt med linolje (produsert på Osterøy) for å forlenge levetiden til treverket. I tillegg er det benyttet fire tonn med vei-grus (0–16) samt noen steinheller for å heve området foran og rundt benkene.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap ønsker å stille en **stor** takk til GC Rieber Fondene for støtten. Opprustingen av benkene har blitt veldig godt mottatt av brukerne av området. Benkene vil bli benyttet av Bergen bys befolkning i lang tid fremover.

På oppdrag fra Byfjellsforvalteren har vi i forbindelse med 950-årsjubileumsstien utført flere oppdrag i 2020. Store informasjonstavler ble produsert og satt opp på Krokeide, Myrdalsvannet og Søylen. I tillegg er det satt ned stolpe for skilt, vedlikehold av gapahuk og bålplate på Myrdalsvannet.

Det ble satt ut totalt 14 stk. 950-årsjubileumsbenker for kommunen av Byfjellskogene i 2020. Disse ble satt ut på Løvtien, Skillingsbollen, Myrdalsvannet, Bjøllebotn og Toppe.

Andre oppdrag

For små infotavler ved bål- og grillplasser ble det produsert stativ til bålbotter. Det ble totalt produsert og montert 11 stativ med botter til slukking av bål og grill. I samme prosess ble også noen av tavlene byttet ut. Dette ble utført på bestilling fra Bergen kommune.

Det ble produsert og satt ut totalt 13 benker med bord produsert i lerk av stiftelsen i 2020. totalt seks stykker på Skillingsbollen og de resterende i forvaltningsområdet vårt.

Det ble produsert og satt opp et grindverksbygg på Kolbeinsvarden (på Askøy). Bygget ble produsert på bestilling fra Dugnadsgjengen «Askøy på langs». I tillegg ble det også satt opp et råbygg samt materialer til bygget på Smøråsfjellet. Det ble også produsert en gapahuk for oppsetting på Smøråsfjellet. Byggene ble finansiert av GC Rieber Fondene. Grindverksbygg (reisverk, konstruksjon og taksperrer) ble også produsert og satt opp som anneks til en hytte på Byrknesøy.

I 2020 ble det utført flere oppdrag knyttet til skilting i forvaltningsområdet for kommunen. Permisjonsstien (fra Fjellveien til Stoltzen) ble skiltet. Det ble i tillegg også skiftet ut flere andre skilt i forvaltningsområdet.

Før jul 2020 leverte vi om lag 120 juletrær til ulike aktører. Blant annet til Fløibanen AS.

Generelt er det produsert ulike produkter fra skogen i 2020. blant annet har hugstaber, sittestubber og bålstubber vært populære. Det er også produsert langbord og ulike spesialleveranser til andre aktører.

Medlemmer

Det nye medlemsregisteret er enklere å administrere og vedlikeholde. Den omfattende jobben som ble gjort i 2018 og deler av 2019 med oppdateringer og «vask» av medlemsliste har hatt god effekt.

Totalt antall betalende medlemmer i beretningsåret 1558 stk. (i 2019 1579 stk.), hvorav to bedriftsmedlemskap. Grunnen til nedgangen i medlemstallet er trolig at det har vært mindre innmelding vedrørende utleie av lokaler. Totalt har vi fått inn kr 355 900 (i 2019 kr 343 000.–) i kontingent i beretningsåret. Det vil si ca. kr 40 000,– mer enn medlemskontingenten utgjør. Dette er frivillig kontingent fra medlemmer med livslangt medlemskap. Tusen takk!

Totalt utgående medlemmer i 2020 er 63 stk. (med sluttet og slettede grunnet manglende innbetalinger eller andre årsaker).

Det er et frafall på tre livslange medlemskap i 2020 (i 2019 var frafallet 19 stk.). Det er kommet inn 41 stk. nye årsbetalende i beretningsåret sammenlignet med 71 stk i 2019.

Vi har ved årets utgang registret 506 livslange medlemskap (509 stk. i 2019) 1050 års betalende (1070 stk. i 2019 med de som ikke hadde betalt.)

«Kråken i tåken».

Foto: EI

En av de største medlemsfordelene i Skogselskapet er mulighet til å leie lokaler hos oss. Vi ser også at utleie av lokalene tidligere år har hatt en positiv effekt for synligheten til stiftelsen. Det har derfor vært mange som melder seg inn i forbindelse med ønske om leie av lokaler. Lokaler leies kun ut til medlemmer.

Selskapets eiendommer

Det ble i 2020 gjort flere justeringer i bygningsmassene. Utleie av lokalene på Øvre Bleken Gård ble i 2020 satt ut til Svanhild Vee. Hun driver også med utleie av Varegg sitt klubbhus, «Badstuen», og lokalene på Christinegård Hovedgaard.

I begynnelsen av 2020 så det veldig lyst ut med tanke på utleie. Det var booket inn bra med arrangement på vårparten. Etter 12. mars ble det meste kansellert frem til sommeren. Det ble avholdt noen arrangementer gjennom sommeren når smittetrykket var litt lavere. Konfirmasjonene ble flyttet fra våren til høsten og det var en travel august og september. I oktober kom det igjen nye restriksjoner og de fleste arrangementene som var booket inn før jul, ble kansellert. I november når det kom enda strengere regler ble resten kansellert. Ca. 20 arrangement ble kansellert. I tillegg er det nok mange som har latt være å ta kontakt/booke siden smittetrykket har vært så høyt. Dette er jo også tapte arrangement.

Husleien en fredag eller lørdag er kr 3000, for en ukedag er leien kr 1500.

I forkant av sesongen fikk vi vasket skuffer og skap, vi fikk sortert glass, bestikk og servise. Alle lokalene fikk seg en grundig vask og i vetlehuset fikk vi hengt opp to ekstra hyller. Den gamle komfyren på løeloftet fjernet vi. Leietakerne har vært fornøyd med standard og renhold og de aller fleste har ryddet og vasket fint etter seg.

Øvre Bleken gård

Det gamle våningshuset og høyloftet på Øvre Bleken gård blir brukt til utleie. Byggene ligger som flotte smykker i Fløiveien. I forbindelse med brannanalysen har Dugnadsgjengen bidratt med å snu en dør i inngangspartiet til løeloftet. På løeloftet ble det gjort justeringer på innerdør samt at dør til inngangspartiet for løekjelleren ble kjøpt inn og satt inn av Dugnadsgjengen i 2020. Det ble også installert nytt brannvarslingssystem i lokalene i perioden.

Nybygget

Bygget inneholder kontorer, garderobes, pause/møterom og garasjer. Etter stort påtrykk i leiemarkedet blir også nybygget leiet ut.

Fjellveien 34, 36

Både Fjellveien 34 og 36 er utleid. Dette har fungert bra i hele 2020.

Det ble i 2018 fattet vedtak om å få en utvendig trappeoppgang på skogmesterboligen (nr. 36) slik at huset blir mer funksjonelt. Tegninger foreligger og søknadsprosessen er gjennomført. Vi har blitt gitt en rammetillatelse for utbyggingen og er i prosess for å innhente tilbud på en slik utbygging.

Festetomter

Vi har tre festetomter på Løvestakksiden som gir et kjærkommet bidrag til selskapet.

Styrets arbeid

Med ny styreleder og tre nye styremedlemmer (Ørjan Totland og Renate Hjortland som styremedlemmer og Steinulf Tungesvik som kommunens representant) har det vært brukt tid på å stake ut kursen for det nye styret. De nye styremedlemmene tilfører mye god kompetanse, det har vært gode diskusjoner og det nye styret er på god vei til å finne den gode flyten. Å skaffe midler til ulike prosjekter var også i 2020 prioritert. Det er jobbet godt med å få på plass en ny 5-års periode for Byfjellslauget.

Pandemien har gjort at høstens styremøter har vært avholdt digitalt via Teams. Det har vært avholdt ni styremøter i 2020.

Stiftelsens komitéer

For de fleste komitéer ble dessverre arbeidet i 2020 sterkt påvirket av pandemien. Det har vært en første gjennomgang av alle komitéene sine mandat.

Friluft- og medlemskomiteen sitt mandat er todelt:

1. Arbeide med medlemsverving og medlemstiltak, guidede turer og internettider.
2. Arbeide med friluftrettede tiltak med særlig vekt på turveier/stier og rekreasjonsmuligheter. For barn skal det spesielt arbeides med muligheter for lek på ski og med akebrett.

Medlemmer: Anne K. Irgens, Gunnar Knudsen, Tor Fossen, Arne Hauge, Anne Tafjord Kirkebo, Lars Bjørge, Solveig Myrstad Egeberg og Øystein Simonsen.

Dugnadskomiteen som skal legge til rette for dugnadsarbeid.

Medlemmer: Børre Liland, Tor Fossen, Erik Ingvaldsen, Tore Tollefsen, Hans Jakob Egeberg. Komiteen leder Dugnadsgjengen, som i 2020 fikk et veldig amputert dugnadsår

Skogkomiteen med følgende mandat:

- a) Komiteen skal være styrets rådgiver i skogfaglige spørsmål.
- b) Sammen med skogmester skal komiteen se til at Selskapet følger vedtatte standarder for et bærekraftig skogbruk, slik det framgår av Norsk PEFC-standard.
- c) Komiteen skal utarbeide forslag til områdevis driftsplaner i tråd med Selskapets overordnede strategier og skogbruksplan.

Medlemmer: Bernt Håvard Øyen, Axel Ingvaldsen, Tormod S. Jacobsen, Jørgen Frønsdal og Øystein Simonsen

Kulturminnekomiteen med følgende mandat: Arbeide med registrering, vern og restaurering av kulturminner i Selskapets forvaltningsområde, herunder bygningsrester, veianlegg, demninger og andre spor av menneskelig aktivitet. Utarbeide kostnadsoverslag og forslag til finansiering og framdrift for de enkelte prosjekter.

Medlemmer: Erling Birkeland, Øivind Øvrebotten.

Arbeidet i komiteene har vært på vent grunnet mange andre prosjekter som komiteens medlemmer har vært involvert i.

Øvre Bleken-komiteen med følgende mandat: Vern og restaurering av den historiske bygningsmassen som Selskapet eier. Hovedbygning, våningshus og løe på Øvre Bleken, skogmesterbolig i Fjellveien 36, Fjellveien 34 samt bygninger på Fløyen. Foreslå

Også for Dugnadsgjengen har 2020 vært et annerledes år.

Foto: BL

bruk av bygningene som er i tråd med Selskapets ånd og formålsparagraf. Utarbeide kostnadsoverslag og forslag til finansiering og framdrift for de enkelte prosjekter.

Medlemmer: Tore Tollefsen, Arne Sælen, Jo Gjerstad, Børre Liland, Axel Ingvaldsen, Gunnar J. Alsaker, Janet Wiberg og Øystein Simonsen.

Komiteen har i løpet av året hatt ett møte der listen over bygningsmasse ble gjennomgått og oppdatert med forslag til utbedringer. Komiteen har også igangsatt et arbeid for å utvikle området nedenfor våningshuset. Det vil bli utarbeidet tegninger for videre oppfølging av dette.

Årsmeldingskomiteen med følgende mandat: Hente inn rapporter fra komiteene samt regnskap og årsmelding fra styret. Sørg for at medlemmene får årsmeldingen i god tid før årsmøtet, og så langt som mulig krydre årsmeldingen med artikler fra Byfjellene og skaffe støtteannonser til trykksaken.

Medlemmer: Jo Gjerstad, Owen Westergård, Øivind Øvrebotten og Øystein Simonsen.

Historiekomitéen skal samle inn internt og eksternt historiestoff om selskapet, spesielt fra 1993 og fremover. Skal lage system for arkivering slik at også dagens historie lett kan ivaretas, arbeide frem mot utgivelse av en bok om selskapet til 150-årsmarkeringen. Komiteen skal planlegge markeringen av selskapets 150-års historie.

Lederen har vært Erik Næsgård og medlemmer har vært: Erling Birkeland, Gunnar J. Alsaker, Dag Sletten, Jo Gjerstad, skogmester.

Gjenværende jobb er å fullføre arkivering og overlevere til Byarkivet slik at historien foreligger i komplett form. Komitéens opprinnelige arbeid er avsluttet.

Byfjellslauget (komitéen) skal jobbe med å verve medlemmer til Byfjellslauget og sørge for løpende oppfølging av medlemmene.

Komiteens leder er Tom Tellefsen og medlemmene er: Erling Birkeland, Jørgen Frønsdal, Owen Westergård, Skogmester.

Se ellers egen gjennomgang under kapittel «Byfjellslauget 2015–2019».

Synlighet

2020 var et spesielt år med relativt lite synlighet for oss. Vi var likevel synlige i media med to prosjekter.

Prosjektet Skotbergkleiven kom i BA med en to siders reportasje om opprustingen vi gjør fra Nedre stasjon på Ulriksbanen og opp til parkeringen ved Montana.

Vi fikk også en helside i BA vedrørende opprustingen av turstien forbi Skillingsbollen og planene vi har for utbedring der.

Dugnadsgjengen

Som for alle andre ble 2020 også for Dugnadsgjengen et annerledes år. Frem til 12. mars gikk arbeidet som vanlig i en rekke skogsområder på Fløyen, to dager i uken, med et sterkt variert arbeid. Da koronaproblemene kom 12. mars ble gjengen delt i åtte grupper à fire–fem mann, og arbeidsdagene endret fra to dager til fire dager i uken. Gruppene fikk sine eksakte ukedager og arbeidsområder på Fløyen, Sandviksfjellet og på Løvestakken. Koronareglene ble strengt fulgt. Det samme mannskap måtte arbeide i den samme gruppe ved hvert fremmøte, og all aktivitet og fremmøte ble nøyaktig registrert. Slik gikk det til at for eksempel en firemanns-gruppe fikk oppdraget med å beise Nye Brattetrappen. En annen gruppe utførte det samme arbeid med Granbacketårnet. En snekkergruppe bygget ny bro over Skomakerdikets elveutløp. Og broen fikk selvsagt navnet «Skomakerbroen». Fire «jubileums-benker» ble utplassert på utvalgte steder langs vei og sti, av en «benkegruppe». Øvre del av stien opp til Fløivarden ble gjenstand for et stort utbedringsarbeid hvor stien var særdeles gjørmot. Fra Skansemyren stasjon og langs veien nedover forbi Sagen ble store deler av tregjerdene utskiftet. Hele 239 meter plank og 47 stolper ble skiftet. Stien fra Sandvikspilen og nordover fikk sin «gravegruppe» bestående av gjengens kraftkarer, for å utbedre de mest våte partier.

Ved Stallen er det plassert et kunstverk i stein, utført på Os i et samarbeid med 11 kunstnere fra Europa og New Zealand. Dugnadsgjengen har utført muring og oppføring av platået hvor steinen er plassert. Det hele er finansiert av GC Rieber Fondene.

Foto: BL

Vårt vedlikehold av alle kloppene på Fløyen, ble dette år som alle andre år, høyt prioritert med vedlikeholdsarbeid. «Kloppelaget» setter sin ære i at det som bygges og legges av klopper, til enhver tid skal være i god stand. Av større klopp-arbeider nevnes oppgradering og fornying av kloppene øst for den nye «Skomakerstuen».

Kulturminnestien i Våkendalen fikk også en gjennomgang med fjerning av trær og andre vekster på og langs stien.

Våre nevenyttige snekkere tar seg som regel av vedlikehold av bygningene på Sagen. Så også dette år. På Fløyen har en gruppe arbeidet kontinuerlig med oppgradering av Fløyens eldste bygning, Stallen. Etter at innredning av loft tidligere var ferdigstilt, har det dette år vært underetasjen samt utvendig restaurering av sørvegg og front, det har vært arbeidet med.

Dugnadsgjengen har i 2020 bestått av 35 entusiaster, som alle klarte å holde seg friske året gjennom. Med en god planlegging av korona-forholdsregler gjort i samarbeid med Skogmester, lykkes vi med å holde Covid-19 vekke fra gjengen og fra Sagen. Med godt humør og respekt for reglene kom vi alle vel i havn, og fikk utført et arbeid med et timetall på noe over halvparten av det som har vært normalt de seneste år. For øvrig Dugnadsgjengens arbeidsår nummer 23. Totalt har Dugnadsgjengen i 2020 gjennomført 3200 timer dugnadsarbeid, dette er i overkant av halvparten av det som ble gjort i fjor.

Guidede turer 2020

I 2020 var det berammet tre guidede turer. To av disse måtte dessverre avlyses på bakgrunn av COVID-19 epidemien.

6. mai 2020 skulle Fuglesangturen på gamle og nye stier i Langeskogen og Løvstien stør gjennomføres. Denne ble avlyst.

17. juni 2020 klarte vi å gjennomføre botanikk- og historietur i Munkebotnområdet. Der ble de generelle smittevernreglene overholdt. Turen ble gjennomført av botaniker Bjørn Moe og historiker Jo Gjerstad. På turen stilte et 20-talls deltagere. Dette var en lærerik og interessant tur der blant annet plantelivet langs turen og historien til «Munken i Munkebotn» og Sandviksbatteriet ble presentert. Denne typen kombinasjonsturer var en suksess og noe vi nok kommer til å fortsette med.

3. september skulle det gjennomføres en guidet tur til Toroddhytten. Denne ble også avlyst grunnet COVID-19.

Guidede turer for 2021 er i skrivende stund ikke fastsatt. Et program for dette vil bli lagt ut på sosiale medier når dette foreligger.

Ved Langevann i Munkebotn.

Foto: El

Helse, miljø og sikkerhet

Vi er forskånnet for skader/ulykker, i første rekke takket være dyktige medarbeidere. Vi har også dette året jobbet systematisk med HMS og innskjerpet krav til sikkerhet og rutiner på flere områder. Vi innførte nye rutiner knyttet til HMS-planer, sikker jobbanalyser og avvikksskjemaer som følges. Vi har hatt et godt samarbeid med selskapet HMS1 som har bidratt aktivt i arbeidet. Selskapet er tilknyttet bedriftshelse-tjeneste (Volvat).

To av de ansatte har gjennomgått stillasbyggerkurs opp til ni meter, i tillegg har tre ansatte gjennomført digitalt kurs i «Norsk PEFC skogstandard» og fått kompetansebevis på dette. En ansatt har gjennomført digitalt kurs i «Skogsbilvei-bygging og vedlikehold». Det ble også gjennomført felles førstehjelpskurs for både BST, Byfjell-skogene As og Dugnadsgjengen.

I tillegg til dette har vi hatt et høyt fokus på intern opplæring innenfor ulike fagfelt i perioden.

Det er også kjøpt inn en del personlig sikkerhets/verneutstyr til de ansatte i perioden.

Legater i Skogselskapet

Nils Edvard Marthinussens legat:

Legatet ble opprettet i 2013. Avkastningen av midlene skal gå til vedlikehold av tur- og gangstier på Fløy- og Midtjfellet. Legatstyret er Erik Næsgaard (leder), Gunnar J. Alsaker, Einar Marthinussen og Jo Gjerstad.

Familien Loofts gave:

Dette legatet ble opprettet ved dr. Axel Loofts testament av 6. juli 1955. Foruten Skogselskapet, er Bergen og Hordaland Skogselskap, og Naturvernforbundet i Hordaland med i legatet.

Legatets formål er i hovedsak å tilgodese skogplanting og /eller skogskjøtsel i Bergensdistriktet og områder i Hordaland syd for Bergen, samt naturvern slik det fremgår av vedtektene for Naturvernforbundet i Hordaland.

Legatmidlene er bundet i bankrenter. Avkastningen av dette er for tiden heller dårlig, og dekker knapt utgifter til pålagt revisjon og årlig gebyr til stiftelsestilsynet.

Samarbeid med andre

Vår nærmeste samarbeidspartner er Bergen kommune. Vi har samarbeidet tett med flere etater i kommunen i 2020 og spesielt Bymiljøetaten v/byfjellsforvalter Jan Robert Brandsdal. I perioden er det jobbet mye med forvaltningsavtalen og tilhørende handlingsplan. Det er lagt opp til en ny arbeidsmetodikk for 2021 der handlingsprogrammet benyttes i mer utstrakt grad både til gjennomføring, prioritering, informasjon og samarbeid mellom partene.

Gjennom Byfjellsrådet har vi god kontakt med Bergen Bondelag, Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Vestland Fylkeskommune og Bergen kommune v/ Bymiljøetaten, Etat for landbruk, Plan og bygningsetaten, Etat for idrett, Miljørettet helsevern og Vann og avløpsetaten. Denne kontakten er svært fruktbar, og gir nyttige innspill til vårt daglige arbeid.

I 2020 har vi hatt et godt og tett samarbeid med Bergenhus Aktiv som er et ettervernstiltak for mennesker som er kommet seg ut av, eller som jobber for å komme seg ut av et rusmisbruk. For Bergenhus Aktiv vektlegges blant annet, fysisk aktivitet og arbeidstrening som viktige elementer i recovery-prosessen. Tilbakemeldinger fra Bergenhus Aktiv og deltagerne er svært gode. BST er gjennom dette samarbeidet med på å styrke Bergen kommunes eget ettervernstilbud for rusavhengige. Bergenhus Aktiv har i perioden bidratt til arbeid i stiftelsen særlig gjennom produksjon av ved, men også grøfterensk, opprydding rundt grindverksbygg og gapahuker. Vi ser frem til et videre godt samarbeid i 2021.

I 2020 har vi fortsatt vårt gode samarbeid med Fløibanen A/S. Fløibanen bidro som vanlig med midler til vårt arbeid i Naturparken. Arbeidet består hovedsakelig av rydding av vindfall, veivedlikehold og ulike forefallende arbeid.

Fløibanen bidrar også med fribilletter til Dugnadsgjengen på banen de dagene de arbeider. Også Fløirestauranten har vi tett og god kontakt med.

Mottatte gaver

GC Rieber Fondene har som tidligere gitt kjærkomne økonomiske bidrag til Selskapets arbeid. GC Rieber Fondene ga i 2020 blant annet 200 000 kr til stiftelsen i forbindelse med Bergens 950-årsjubileum. Midlene ble benyttet til utskiftning av rygg og benkeplater på eksisterende benker i området.

I forbindelse med utbedringene av Skotbergkleiven er vi takknemlige for at følgende aktører har gitt gode bidrag slik at dette arbeidet kunne settes i gang: BKK: kr 500.000, og tilsagn fra Bjørneseths fond på 250 000 kr og Sparebankstiftelsen SR-Bank på 250 000 kr.

Bidrag til insektsprosjektet (biller i Bergen) kr 50 000,- fra BKK. Vi takker for første viktige bidrag til vårt første bærekraftprosjekt.

Takk til LAB Entreprenør AS for 50 000,- som vil bli benyttet til felleskapets beste i Byfjellene.

I forbindelse med innkjøp av ny bil til transport ble det mottatt gave på 160 000 kr fra Steinar Karlsson og 50 000 kr fra Bjørn Andersen, begge aktive medlemmer i Dugnadsgjengen. Takk for bidraget!

Stiftelsen mottok en testamentert sum på 25 000 kr fra Jan Gideonsens dødsbo. Disse midlene skal slik Jan Gideonsen ønsket det benyttes til benker i Fjellveien. Takk for ett kjærkommen bidrag.

Stiftelsen mottok i 2020 flere pengegaver i forbindelse med Helge Posners bortgang. Gavene er et kjærkomment bidrag og vil bli benyttet til felleskapets beste i Byfjellene. Tusen takk for gavene!

I 2019 mottok vi 250 000 kroner fra Bjørneseths fond til bruk for vedlikehold av Skiveien og veien på Løvstakken. Av disse midlene ble ca. 150 000 kroner benyttet for opprusting og vedlikehold av Skiveien i 2019. De resterende 100 000 samt midler fra Byfjellslauget ble benyttet i 2020 til opprusting av stien opp forbi Skillingbollen på Løvstakken. Der ble traséen utbedret noe og vann ble ledet bort.

Jevnlig får Selskapet små økonomiske bidrag fra gode venner av stiftelsen. Midlene er svært kjærkomne, og hver krone blir brukt til pleie og drift av områdene. Av disse gaverne er ingen nevnt og ingen glemt.

Grasrotandelen har vært gitt oss fra totalt 35 spillere i 2020. Vi får 7 % av innsatsen til alle som spiller på pengespill til Norsk Tipping og melder oss som Grasrotandel. Det vil si at disse spillerne til sammen tilført oss kr 33 000.

TIDSROM	SPILLERE	SUM
1. januar–30. april	29	9 000
1. mai–31. august	31	10 000
1. september–31. desember	35	13 000
Totalt 2020		33 000

Vi setter stor pris på at vi prioriteres og oppfordrer enda flere til å gi sin grasrotandel til vårt frivillige arbeid.

Styret takker

Styret takker alle ansatte i Skogselskapet og Byfjellskogene for godt utført arbeid i 2020. Det utvises avgjørende entusiasme og dyktighet for å få vårt arbeid gjennomført og koronatiltakene er blitt fulgt på en sporty måte.

Det er også viktig å trekke frem og takke de over tretti medlemmene av Dugnads-gjengen som i et vanlig år gjennomfører avgjørende arbeid for å utbedre stier/veier og tilrettelegger for gode turopplevelser. De fikk et vanskelig 2020, men de er nok som våreyrer okser når koronatiltakene lettes tilstrekkelig våren 2021.

Styret takker også alle økonomiske bidragsytere. Dere muliggjør både store og små løft som ikke er mulig å dekke via Forvaltningsavtalen. Vi tror givergleden er spesiell i norsk målestokk.

Til slutt takker vi alle turglade bergensere og medlemmer som bruker Byfjellene.

Tilbud til Skogselskapets medlemmer

Jubileumsboken – 150 år

Bergens Skog- og Træplantningsselskap ble stiftet i 1868 med formål om å plante trær i Byfjellene. Byens golde fjellsider ble med tiden omgjort til frodige skoger. Tidlig ble også bygging og vedlikehold av veier og stier en sentral del av selskapets arbeid for å skape og tilgjengeliggjøre en bynær naturpark.

Dette er også historien om hvordan de sentrale delene av Byfjellene har blitt skapt, vernet og forvaltet som Vestlandets mest brukte friluftslivs- og rekreasjonsområde.

Boken viser hvordan skogvitenskap og skogsak, estetikk og natursyn, friluftsliv og rekreasjon, naturvern og kulturvern, filantropi og dugnad, har dannet sentrale rammer for Skogselskapets virksomhet i Byfjellene i 150 år.

304 SIDER | 321 ILLUSTRASJONER | FORMAT: 170 X 240 MM

Kjøp boken nå til spesialpris!

Historien om Oppstemten

Les om Oppstemten, fra unnfangelsen i 2013, fødsel i 2015 til ferdigstilling i 2019. Boken omtaler også andre sti- og veiprojekt utført av Skogselskapet de siste årene; Permisjonsstien, Hellemyrstien, stien ved Garpetjernet (Munkegrind) og Kulturminneløypen.

Boken er rikt illustrert og selges kun gjennom Skogselskapet.

Til salgs på
SAGEN

Øvre Bleken gård, Fløyveien 1

Tlf.: 55 31 49 90 – **Mob.:** 909 37 949

E-post: medlem@byfjellskogene.no

Byfjellslauget 2020–2025

Byfjellslauget ble etablert i 2015. De første fem årene finansierte medlemmene samlet ca. kr 1,8 mill. til bruk for gjennomføring av mellomstore prosjekter i Byfjellene. Midlene ble anvendt til bl.a. utbedring av Gunhildsbrekka i Munkebotn, utbedring av Skiveien opp mot Oppstemten, vedlikehold av turveier på Fløyen, utbedring sti på Løvsstakken opp mot «Skillingsbollen» samt rydding av trefallskog på Løvsstakken og Strandafjellet. Alt dette kjærkomne tiltak for turgåerne i Byfjellene.

Fornyelse og forsterket satsing

Den gamle innmeldingen i Byfjellslauget fra 2015 var en 5-årig periode som utgikk ut 2019. Disse fem første årene ga et godt erfaringsgrunnlag for å beslutte økt satsing på Byfjellslauget.

Tidlig i 2020 var vi klare med revitaliseringen med statutter, medlemspakker og brosjyre. Et medlemskap tegnes for fem år og har en årsavgift på kr 50 000,- eks mva.

Etter opprustingen av Gunhildsbrekka.

Foto: ØS

Skiveien før opprusting.

Foto: ØS

Medlemsstatus per februar 2021

Det er hittil tegnet 11 medlemskap, både nye og fornyelse av gamle. De som per dato har tegnet medlemskap er; EGD Holding AS, ByBo AS, Fana Sparebank, Helmers AS, B Friele og sønner AS, GC Rieber Fondene, Rieber & Søn AS, Fløibanen AS, familien Johan Mowinckel, Jæger Automobil AS og Handelsbanken. LAB Entreprenør AS støttet med samme beløp i 2020 og avventer en endelig beslutning om medlemskap til 2021. Dette resultatet er vi godt fornøyde med. Tusen takk for at dere er med oss!

Målet er å nå 20 medlemmer i løpet av 2021.

Året 2020 – prosjekter finansiert av Byfjellslauget

Tiltak på Løvestakken

I 2020 har Skogselskapet utbedret en tursti på Løvestakken videre opp fra «Jesus lever steinen». Midlene er et spleiselag mellom Byfjellslauget og Bjørneseths Fond. Det er blitt veldig bra. Det kommer også to gapahuker samt en kulturminneløype i samme område for Byfjellslaugets midler. Gapahukene blir produsert i løpet av vinteren av Skogselskapets ansatte og satt opp til våren 2021 sammen med Kulturminneløypen.

Før opprustning i skaret ved «Skillingsbollen».

Foto: ØS

Etter opprusting nedenfor «Skillingsbollen». Selve «Skillingsbollen» ligger i bakgrunnen til høyre.

Foto: TF

Opprustning av benkeplass på Øvre Bleken Gård

Her har vi et koselig, lite område med hellelagt plass, natursteinsmur, bord og benker mellom løen og den gamle Sagen-bygningen. Dette området oppgraderer vi med midler fra Byfjellslauget. Denne plassen er tilgjengelig for enhver turgåer til å slå av noen minutter på vei opp eller ned Fløisvingene.

Prosjektplaner for Byfjellslauget 2021–2026

Her er noen av de mulighetene vi arbeider med:

Skotbergkleiven – fullføring

Skogselskapet er i gang med å realisere prosjekt «Skotbergkleiven». Med bidrag fra bl.a. Byfjellslauget og andre har vi håp om at vi kan fullføre prosjektet i 2021. Da kan turgåerne gå ut i naturen ved Ulriksbanens nedre stasjon på opprustet tursti opp de bratte kleivene (Skotbergkleiven) for så å fortsette fram til Montana der stien møter nedre del av Skiveien (Johan Blytts vei).

Toppen av Blåmansveien

Videreføring av gruset turvei fra dagens ende på Blåmansveien til enden på Tindevann. Ved å ruste opp denne traseen vil en få lettere tilgang til stikken skiløype fra enden av Tindevann som går ned til Våkendalen.

E | G | D

ByBo

Helmers AS

FRIELE

FLOIBANEN

MOWINCKEL

JØGGER

Handelsbanken

Blåmansveien til Blåmanen

En gammel steinsatt turvei (Blåmansstien) fra Blåmansveien til Varden på Blåmanen. Stien er hellelagt på sidene og har utglidninger i kantene enkelte steder. På Blåmanen er det utrolig utsikt og en opprusting av denne traseen vil knytte flere gamle turstier sammen som et godt og tilgjengelig nettverk. Dette vil også da gi tilgang til et godt høvfjellsparti der det er kort vei til gode utsiktspunkter og blant annet Rundemanen.

Kleiven opp til Garpetjern

Kleiven og skaret opp til Garpetjern fra Øyjorden (Hatleskaret) trenger sårt opprusting. Dette er en trase som er mye brukt med blant annet gode parkeringsmuligheter i Øyjorden for turgåere. Dette er et prosjekt som vil bedre turalternativene i området. Grindabygget (Munkegrind) ved Garpetjern er et yndet turmål for store og små. I tillegg knyttes dette også sammen med traseer videre til Munkebotn (Indianerplassen – Posletten) og resten av Fløyfjellsområdet via Sandviksfjellet.

Uteområdet utenfor løen på Øvre Bleken Gård

Skogselskapets anlegg på Øvre Bleken gård har en fantastisk beliggenhet. Utsikten ut over Vågen, Nordnes og Byfjorden er helt fenomenal. Kveldssolen varmer området.

Uteområdet på utsiktssidene rundt løen er ikke opparbeidet. Byfjellslaug-komiteen har tanker om at Byfjellslauget her kunne tatt et prosjekt med å gjøre dette området til en perle med blant annet heller, murer og benker. Samtidig bør vi tynne ut og fjerne noen av de trærne som tar deler av utsikten. Plassen er åpen og egnet for alle turgåere til å gå innom. Dette området kan bli en perle – finansiert av Byfjellslauget!

For enkelte av prosjektene nevnt ovenfor vil antakelig omfanget være slik at vi må ha bistand også fra andre finansieringskilder for gjennomføring. Men det igjen avhenger av hvor raskt de skal realiseres. Vi kan også ta enkelte større prosjekter «trinn for trinn/år for år», alt i regi av Byfjellslauget.

*Kjenner du noen som kan ha
interesse av et medlemskap i Byfjellslauget?
Ta gjerne kontakt med oss.*

BYFJELLSLAUGET

Kronebrud på Fløyen anno 1927.

Foto: KK, Billedsamlingen UBB

Theodor Engebø (1879–1941) var gullsmed av yrke og en av Bergens mange leilighetsdiktere i sin tid. Han strødde om seg med lyriske strofer i mange sammenhenger. En del av dem samlet han sammen i sin eneste bok, «Dikt fra Bergen og Skjærgården» i 1934. Av annen litterær produksjon kan nevnes Florøsangen; «Skjønn er vår by» og «Vårt kjære, gamle Nygaards leve» til sitt barndoms buekorps, Nygaards Bataljon. «Sommerkveld på Fløien» inneholder åtte vers. Her er tre:

*Jeg ligger heroppe kjærtagnet av solen.
Bak Askøens ute står solen i brann, –
det suser i graner, der kvidrer en sanger,
selv lager jeg teksten dertil, som jeg kan.*

*Steilt stiger det landet, så langt jeg kan øine
står skogen og fjelle i gull – mot det blå.
Jeg tenker, mens blomster og lyngen søtt dufter:
Hvor mon du i verden – mer vakrere så.*

*For her blev du båret, og her har du leket,
og her har du elsket som ungdom engang.
O, kunde jeg tolke min by hvad jeg føler–,
Da skrev jeg dig verdig, en kongelig sang!*

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

Bærekraftig bynært skogbruk i Naturparken

Bernt-Håvard Øyen, Skogkomiteen, BST

Begrepet bærekraftig er vel blant de aller mest velbrukte, noen vil antakelig hevde forslitte termer i det norske språk. Refleksjoner over hvor begrepet egentlig stammer fra og hva som er substansen i det kan derfor være på sin plass. Dagens frodige, varierte byskoger i Bergen er et resultat av stamina, begeistring, god planlegging, og ikke minst systematisk, hardt arbeid. Og de forvaltes etter prinsippene om bærekraftig skogbruk.

De tålmodige sjeler

Bergens Skog- og Træplantningsselskap (BST) forvalter arealmessig en betydelig og kvalitativt antakelig de mest betydningsfulle byskogene i Bergen. Det har selskapet gjort i 152 år, og om vi måler i antall skogbesøk, med et fremragende resultat!

Skogforvaltning er i sin natur langsiktig. Mange disposisjoner og tiltak som iverksettes i dag får virkning først for våre barn og barnebarn. Den skogkulturen og de skogskjøtselstiltak som skogmesterne Jørgen Fagerbakke (1878–1919), Harald J. Fagerbakke (1919–1954), Hans E. Mo (1954–1991) og Axel Ingvaldsen (1991–2006) iverksatte og ledet, har på mange måter formet de skogmiljøene i naturparken som dagens bergensere kan glede seg over.

Skogbehandlingen som skogmesterne Jørgen Frønsdal (2006–2018) starta og som Øystein Simonsen (2018–) nå legger opp til med sine flinke medarbeidere, får sin virkning først om 20–40 år. Vi kan vel si at tålmodigheten må ha en stor plass i skogforvaltningen, det er den langsomme dynamikken som rår. Man må legge sten på sten. Balansekunsten i det å være underlagt strenge naturlover, prisgitt tilfældighetenes spill, og å måtte forholde seg til de mange krav og ønsker parallelt med stramme økonomiske realiteter – er krevende. Man skal være byborgernes tjener, men først og fremst må man være i tjeneste for skogen. En skogbestand i naturparken vil gjerne ha en levetid på 60–200 år, og enkelttrær kan oppnå enda høyere levealder. Friluftslivet, idretten, biologisk mangfold, infrastruktur, vannkvalitet og kulturminner er elementer som skal sikres sin rettmessige plass i de økosystem-tjenester som naturparken skal levere. Men det er viktig å erkjenne at ikke alle kan få sine behov dekket overalt!

Utholdende og bærekraftig

I de fleste oppslagsverk blir begrepet bærekraftig utvikling knyttet til forfatterne av Brundtland-rapporten fra 1987, Vår felles framtid (Our Common Future – Sustainable development). Med bærekraftig forstås det i FN-rapporten en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. De fleste vil ved litt ettertanke kunne slutte seg til en slik tanke.

Men begrepet bærekraftig utvikling er på ingen måte noe nytt, det samme prinsipp hadde allerede blitt innført som basis for skogbehandlingen i Sachsen i 1713, 274 år tidligere.

Forstvitenskapen ble for alvor utviklet i Sentral-Europa på 16- og 1700-tallet. Etter hvert som skogressursene ble knappe, både på grunn av befolkningsøkning, oppdyrking og beiting, gruvedrift mv., ble det et stort behov for å finne veier for husholdere med skogressursene på en langsiktig, rasjonell måte. Et sentralt kildeskrift som beskriver hvordan en slik husholdning skulle foregå ble skrevet av Hanns Carl von Carlowitz i 1713, *Sylvicultura oeconomica*. Von Carlowitz var metallurg og forstmann og hadde lang erfaring som industrileder, i en tid der man skulle bygge opp virksomhet på ruinene av 30- års-krigene som hadde herjet i Europa. Læreboken på 432 sider beskriver utfordringene i ressursutnyttelsen av skogene, bl.a. at man måtte husholdere med virkesressursene (nachhaltige Forstwirtschaft), særlig ved å unngå hogst av den yngre produksjons-skogen. Man kunne ved hogstføring ikke hente ut mer tilvekst av skogene enn det som arealene kunne produsere, og skogene måtte måles og kartlegges på en systematisk måte. Foryngelse og skogkultur, tynningshogst og foryngelseshogst måtte gå hånd i hånd.

Faksimile av tittelarket til boken «*Sylvicultura Oeconomica*» fra 1713.

Hans Carl von Carlowitz
1645–1714

Det er også interessant at von Carlowitz sine prinsipper tidlig ble kjent i Norge. I 1730-årene ble læreboken brakt til gruveledelsen ved sølvgruvene i Kongsberg og til kopperverket på Røros. Forstmennene Johann og Frantz Phillip von Langen, og andre forstmenn som ble sentrale skikkelser i det eldre Generalforstamt kjente godt til von Carlowitz sitt verk, og i perioden 1740–45 startet de innføringen av tilsvarende prinsipper med bl.a. fagverksmetoden her i Norge. Gjennom planmessig inndeling av eiendommen i enheter (bestand), fikk man et praktisk redskap for operative skjøtselstiltak. Selv om metodene har blitt adskillig raffinert og andre miljø- og friluftslivhensyn nå har fått en langt sterkere stemme, er tankegodset som ble lansert for mer enn 300 år siden fortsatt virksomt og høyst levende. Intet er nytt under solen.

Lover, forskrifter og sertifisering

Skogloven med forskrifter setter hoveddrammene for hvordan skogene skal forvaltes. I lov om bærekraftig skogbruk fra 2006 med senere forskrifter er hensynene til biologisk mangfold og skogens flerbruk gitt bred plass, samtidig som forsyning av trevirke til industrien og skogen som næringsvei ligger fast. Gjennom sertifiseringsordningen PEFC (Pan-European Forestry Council) som BST også er en del av, plikter de deltagende parter seg til å følge prinsippene eller de 27 standardene som er satt for et bærekraftig skogbruk. Sentralt for å kunne leve opp til kravpunktene er at man har gode ressursoversikter og at det legges en langsiktig plan for skjøtselstiltakene. Skogskjøtselplanen som BST fikk utarbeidet i 2002 har lagt viktige føringer for skogbehandlingen i årene som har gått. Med en oppdatert ressursoversikt vil det en være naturlig oppfølging å revidere skjøtelsesplanen.

Kilder

PEFC Norge. [PEFC.no]. Norsk PEFC skogstandard.

Skogkomiteen 2002. Skogskjøtselplan for Bergen naturpark. Bergens Skog- og Træplantningsselskap. Ulvund, F. 2018. Skape, verne og forvalte. Bergens Skog- og Træplantningsselskaps virke i Bergens Naturpark 1868–2018, Bodoni Forlag.

Von Carlowitz, H. 1713. Sylvicultura Oeconomica. [An account of Sylvicultura Oeconomica, Printed: Helsinki 1989].

Utsikt fra Rothaugen mot nord.

Foto: Knud Knudsen

Sandviksfjellet er ikke et spesifikt fjell, men samlebetegnelsen på partiet mellom Skredderdalen og Munkebotn. Ser man litt stort på det, kan man også si at fjellmassivet nord for Rundemanen, Kvitebjørnen, ligger under Sandviksfjellet.

Bildet, tatt av fotograf Knud Knudsen i 1869, er et av de eldste fotografiske gjengivelsene av fjellmassivet som mange mener er Bergens vakreste. Det mente nok også Jenny Olsen da hun i hine, hårde dage, skrev et hyllingsepos til bydelen og fjellet. Her er tredje vers:

*Sandviksfjellet løfter bringen traust og trygg og bred,
når sol om kveld går ned, da farges fjellet med.
Svøpt i purpur har jeg sett det titt ved soleglad,
da hørte jeg fra lien både sang og kvad.
Sandviken, du har din egen, vakre tone,
du vesle, lune by i Kyrres gamle stad.
Og har du ikke eget våpen eller krone
du er dog perlen, du i byen av i dag.*

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

MOWINCKEL

Bærekraft i Skogselskapet

Ørjan Totland, medlem Skogkomiteen

Har du hørt om bærekraftig utvikling? Har du sett politikere av alle slags valører bære fargerike runde merker på brystet? Skriver banken din noe om bærekraft på nettsidene sine? Alt skal være bærekraftig for tiden, og det er kommet for å bli. Og det er veldig bra, for hver enkelt av oss, våre barn, barnebarn og for hvordan samfunnet utvikler seg. Skogselskapet og vår aktivitet er høyst relevant i forhold til bærekraftig utvikling, og vi skal bidra på en klok og fornuftig måte.

Hva er bærekraft?

Gro Harlem Brundtland var kanskje den første statsperson som tydelig brukte begrepet bærekraftig utvikling, og Brundtland-kommisjonen ble opprettet av FN i 1983. De skulle blant annet finne ut av hvordan vi på alle nivå; fra lokalt til globalt, på en bedre måte hentet ut naturressurser på en måte som ikke overforbrukte dem. Det viktige var at ikke bare vår generasjon, men også framtidige skulle kunne nyttiggjøre seg av ressursen. Fiskeriene, skogbruk, landbruk stod sentralt og begrepet bærekraftig utvikling ble satt på den politiske dagsorden. Det er egentlig ganske enkelt; hvis vi hugger alle trærne i skogen vil det ikke lenger være trær igjen som kan formere seg og produsere frø som deretter gir grunnlag for nye trær. Vi har overbeskattet, og våre barnebarn kan ikke lenger høste av den samme ressursen.

Samfunnet har beveget seg i en mer miljøvennlig retning de siste tiårene, drevet fram av klimaendringer, tap av biologisk mangfold og naturområder, store miljøødeleggelse og forurensing. Mange mener imidlertid at utviklingen går for sakte, og at vi står overfor en farlig situasjon der vi kan risikere å krysse en grense som umuliggjør å komme tilbake til en akseptabel tilstand, f.eks. i forhold til klimaet.

Som en respons på denne utålmodigheten for å oppnå konkrete resultater tok FN i 2015 initiativ til en mye mer konkret prosess i forhold til bærekraftig utvikling, og FNs 17 bærekraftsmål ble vedtatt, sammen med en rekke mer detaljerte undermål (se FN sambandets nettside, www.fn.no, for en detaljert framstilling av FNs-bærekraftsmål). Prosessen for å nå målene kalles Agenda2030, som betyr at man innen 2030 håper å nå målene. Målene spenner egentlig over hele bredden av utfordringer, fra høsting av naturressurser, klimaendringer, tap av biologisk mangfold, til bekjempelse av fattigdom

og sult. FN og våre nasjonale myndigheter gir bærekraftsmålene stor oppmerksomhet, og alle er tydelige på at det trengs handling lokalt for å oppnå resultater globalt. Her kommer selvsagt Skogselskapet inn. Vi forvalter store naturområder, som har en stor verdi for folk i alle aldre, og som utvilsomt også bidrar sterkt i forhold til klimaendringer.

Et bærekraftig skogselskap

Hva kan Skogselskapet gjøre for å bidra til FNs bærekraftsmål? Er det noe poeng å bidra? Hvorfor vil vi bidra?

Det er mange spørsmål. Og heldigvis mange gode svar. Skogselskapet er i en unik posisjon til å kunne bidra på en måte som vil være positiv for både natur, klima og innbyggere, og ikke minst også for Skogselskapet selv. I en prosess der Skogselskapet skal involveres i FNs bærekraftsmål er det åpenbart en fare for at det blir

Er det bærekraftig å hogge ned granskogen her, fordi gran ikke er naturlig hjemmehørende på Fløyen? Hvordan endres dette områdets evne til å fange opp karbondioksid hvis grantrærne fjernes. Er det bærekraftig å hogge denne skogen hvis det samtidig fører til andre inngrep i naturen? Hvordan vil vannets og myrens karbonfangende evne og artsrikdom endres hvis grantrærne hugges? Slike spørsmål nå stilles og besvares i en bærekraftig utvikling av vår forvaltning av Byfjellene.

Foto: ØØ

mye snakk og lite konkret handling, hovedsakelig fordi det er umulig å engasjere seg like mye i alle bærekraftsmålene. Vi må altså snevre inn fokus og konkretisere tydelig hvilke mål som er mest relevante for oss og for de områdene vi forvalter.

Fra mitt perspektiv er bærekraftsmål 15; «Livet på land» det mest relevante og viktigst for oss. Dette målet handler om hvordan vi forvalter våre landbaserte naturressurser på en bærekraftig måte. Et annet høyst relevant bærekraftsmål er 13; «Stopp klimaendringene». Vegetasjon og økosystemer, som vi har mye av på Byfjellene, og som vi forvalter, spiller en sentral rolle i klimakretsløpet i seg selv og også som en oppsamler av menneskeskapt karbondioksid. Dette er kanskje de to viktigste og mest relevante for Skogselskapet, men også bærekraftsmål 3 (God helse og livskvalitet), 6 (Rent vann og gode sanitærforhold), 7 (Ren energi til alle), 11 (Bærekraftige byer og lokalsamfunn) og 12 (Ansvarlig forbruk og produksjon) er på forskjellige måter relevante. De handler alle om hvordan vi lever livene våre og om hvordan naturen og dens økosystemtjenester påvirke vår livskvalitet. Byfjellene er hyppig brukt til rekreasjon og er en viktig kilde til livskvalitet og god helse. De må åpenbart forvaltes på en bærekraftig måte for at disse positive aspektene skal vedvare i lang tid framover.

Det bør absolutt ikke være opp til en enkelt person, som f.eks. artikkelforfatteren, å definere hvordan Skogselskapet best kan bidra til oppnåelse av bærekraftsmålene. Her må det sivile samfunn (f.eks. naturvernorganisasjoner, idrettslag) forskning og utdanning (f.eks. Universitetet i Bergen), næringsliv (f.eks. Fløibanen) også trekkes inn i en grundig prosess der vi på brei basis blir enige om hva vi skal satse på og hvordan vi skal få det til.

Videre er det viktig at vi ikke gaper for høyt; at vi ikke setter som mål at vi skal løse alt på en gang, og innen veldig kort tid. Arbeid med bærekraftsmålene bør være en kontinuerlig prosess, som oppleves som meningsfull og håndterlig, men selvsagt også med framgang.

Konkrete muligheter for Skogselskapet

Artikkelforfatteren skal være forsiktig med å komme med bastante innspill på hva Skogselskapet bør gjøre; som nevnt over er det viktig at oppstarten med vårt arbeid inn mot bærekraftsmålene er bredt forankret og grundig gjennomtenkt. Allikevel kan det være hensiktsmessig å liste opp noen eksempler som kan belyse hvordan arbeidet med bærekraftsmålene kan være relevant og viktig for Skogselskapet.

Skal vi la denne bøkeskogen bli til Bærekraftshaugen?

Foto: ØT

Biologisk mangfold

Det er et internasjonalt mål at tapet av biologisk mangfold skal stoppes, og selv om våre vakre byfjell ikke kan regnes som særlig artsrike bør det allikevel være et mål at ingen arter som opprinnelig hører hjemme på Byfjellene skal utryddes derfra. Dette betyr at vi trenger detaljert kunnskap om hvilke arter som lever der, deres status i forhold til levedyktighet, hva som truer deres eksistens og hva som må gjøres for å sikre at de ikke forsvinner. Det finnes sikkert over 10.000 arter på Byfjellene, hvis vi regner med alt fra pattedyr, fugler, planter, insekter, sopp, moser og lav, til bakterier og virus. Det er åpenbart en uoverskridelig utfordring å kartlegge alle disse, men hva med å sette søkelys på en viktig gruppe av arter som folk er opptatt av og som spiller en betydelig rolle i hvordan naturen fungerer? Hva med å sette fokus på insekter? De pollinerer, sprer frø, beiter på planter, bidrar betydelig til nedbryting av død organisk materiale, holder andre skadedyr i sjakk, og de er spennende og vakre. Og det er mange arter av dem. Vi er allerede i gang med et prosjekt som setter søkelys på biller.

Fremmede arter

Våre byfjell og tilgrensede områder er sterkt utsatt for innvandring av fremmede arter, altså arter som ikke opprinnelig hører hjemme der. Dels skyldes dette at Byfjellene er kloss inntil byen og bebyggelse. Dels skyldes det at vi er så mange som bruker Byfjellene til friluftsliv og dermed drar med oss frø fra fremmede hageplanter og andre på søndagstur på Fløyen. Alt dette gjør at fremmede arter lett spres til Byfjellene. Videre skyldes det at Skogselskapet og andre har gjennomført en storstilt skogplanting av gran og en rekke andre arter som egentlig ikke hører hjemme i disse områdene. Innførte arter kan i enkelte tilfeller erobre store områder, på bekostning av de stedegne artene og dermed bidra til å endre naturtyper og hvordan økosystemene fungerer. Det er noen arter som potensielt er spesielt skadelige, slik som sitkagran, hemlock, slirekne, mispel og platanlønn. Burde vi gjennom konkrete tiltak gjøre det vi kan for å fjerne disse artene, nå mens det ennå er mulig, slik at situasjonen ikke kommer ut av kontroll i et lenger tidsperspektiv?

Mangfold av naturtyper

Selv om Byfjellene har relativt få arter sammenlignet med mange andre områder, har de mange forskjellige naturtyper. Vi har fjellvidder, fuktige myer, naturlig og plantet skog, vann og elver, enger, lyngheier og mye annet. Alle disse naturtypene spiller en viktig rolle både for å ivareta mangfoldet av arter og også i forhold til å motvirke klimaendringer. Det bør være et mål å ivareta alle naturtyper i en så intakt tilstand som mulig, delvis gjennom å redusere naturinngrep og delvis gjennom mer aktiv restaurering av naturtyper som er ødelagte og som har mistet som naturlige funksjon i forhold til naturens virkemåte.

Klimaendringer

Ingen vet hvor mye, men Byfjellene tar opp og lagrer store mengder karbondioksid som slippes ut gjennom menneskelig aktivitet. Hvis man hadde laget et klimaregnskap for Bergens-området ville det vise seg at uten den karbonfangsten og lagringen som utføres av økosystemene på Byfjellene hadde regnskapet sett ganske dårlig ut. I et bærekraftperspektiv handler dette om å ivareta og endog styrke denne opptaks- og lagringsfunksjonen, gjennom aktive planlegging og forvaltning av byfjellsnaturen. Men før vi begynner trenger vi konkret kunnskap om hvordan inngrep og forvaltningstiltak påvirker økosystemenes evne til å ta opp og lagre karbon. Drenering av en myr fordi vi vil lage enda en vei på Byfjellene vil kunne bidra til at store mengder karbondioksid slippes ut og videre at dette arealets evne til å lagre

FNs BÆREKRAFTSMÅL

karbondioksid i jordsmonnet i fremtiden ødelegges. Det samme vil gjelde for skogdriften. I noen tilfeller kan det være positivt å hogge ned trær og deretter plante nytt, mens i andre tilfeller vil utslippet av klimagasser øke fra dette arealet og dets evne til å lagre karbondioksid reduseres. Her trengs det grundige analyser i forkant av hvert inngrep for å framskaffe den kunnskapen vi trenger for å fatte riktige beslutninger. Og hadde det ikke vært flott å vite hvor mye karbon som faktisk er lagret på Byfjellene, og hva dette tilsvarer i antall flyturer til Syden eller bilturer til Kvamskogen?

Formidling og kunnskap: «bærekraftsskogen»

Et av de viktigste grepene man kan gjøre for å oppnå resultater i forhold til bærekraftsmålene er å formidle hva det handler om. Det er først når veldig mange gjør små grep og bidrar positivt at konkrete resultater oppnås. Skogselskapet har en unik posisjon og mulighet til å synliggjøre for byens befolkning hvilken rolle Byfjellenes økosystemer spiller for artsmangfold, klimaendringer, og andre aspekter som er relevante for bærekraftsmålene. Hva med å identifisere et naturområde og sette fokus på å formidle alt hva det området bidrar med i forhold til bærekraftsmålene og selvsagt gjøre alt riktig, i hvert fall akkurat i det området. Vi kan kalle det Bergens bærekraftsdal eller bærekraftsskog. Eller hva med Bærekraftshaugen eller Bærekraftsmyrene? Her kan vi forklare og formidle hva vi konkret gjør i området i forhold til bærekraftsmålene. Vi kan restaurere naturen, fjerne alle fremmede arter, vi

kan kartlegge hva som finnes av arter og forklare funksjonen til disse for hvordan naturen fungerer. Vi kan lage et detaljert karbonregnskap for akkurat det området, og synliggjøre hva som skjer hvis vi hadde gjort et inngrep. Og om 30 år kan vi vise våre barnebarn at her, i akkurat dette området har det vært bærekraftig utvikling på en helt perfekt måte. Og vi kan sammenligne med et tilsvarende område der vi ikke har vært like dedikert i å være bærekraftig. Så kan våre barn og barnebarn, og noen av oss også lære om hvordan det kan gjøres, i et langt perspektiv.

Veien videre

For Skogselskapet bør ikke bærekraft ha hovedfokus på resirkulering av plast, pappbegre og elektriske traktorer, selv om dette selvsagt også kan være viktig. Skogselskapet har så mye mer vi kan bidra med, fordi vi er så privilegerte at vi forvalter store naturområder som i den store sammenhengen er langt viktigere i en bærekraftig utvikling. Det første steget bør være å sette ned en bredt sammensatt arbeidsgruppe som får som oppgave å legge fram et forslag til en noenlunde overordnet handlingsplan for hvordan Skogselskapet kan bidra betydelig mot at FN's bærekraftsmål oppnås. Dernest trenger vi et tett og godt samarbeid med byens befolkning, næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og organisasjoner på en lang vei mot et enda mer bærekraftig naturområde rundt vår vakre by, til nytte for oss alle, både lokalt og globalt.

Foto: ØØ

Våkendalen ca. 1905. Gårdene man ser på bildet er Kobbeltveit bruk 4 og 1. Oppe under Langelien ligger Tarlebøtræet hvor Emilie Johannesdatter kom til verden i 1887.

Foto: Birger Huun

*Kan du huske den dal som vi hadde så kjær
Mellom lier og fjell der den lå.
Der hvor vannspeilet glitret mot fjellene opp,
Det var Blåmann og Ulrikens topp*

*Denne dal stiger opp, lager bekker og kneik,
Høyt til solskinn og herlig natur.
Der lå rekker av gårder som smilte kokett,
Og vi pustet og åndet så lett.*

Disse to versene av «Isdalens sang», forfattet av Emilie Johannesdatter Olsen, datter av Johannes Olsen Borge og Marie Magnesdatter på Tarlebøtræet, beskriver i lyriske vendinger Birger Huuns motiv fra rundt forrige århundreskifte.

Ekteparet Johannes og Marie flyttet til Østlandet etter Bergen kommune eksproprieterte gården i 1903. Da de ikke ville skille seg av med buskapen, tok familien alle dyrene med seg. De ble fraktet med leid båt fra Bergen til Horten.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

Fra Damsgårdsfjellet får man et godt begrep over hvor lang Vidden egentlig er.

Foto: SM

Amund Hellands beskrivelse av Byfjellene i vest:

Omkring Lyderhorn, Damsgaardsfjeld og Lyderhorn

Løvsstakken er trigonometrisk punkt og 474,9 m høi. *Løvsstakken* falder steilt af saavel østover som nordover. Fjeldet var før helt nøgent, men nu er store dele af det dækket med skog. Til toppen av *Løvsstakken* fører en ridevei.

Damsgaardsfjeld, 284 m. høit. Fjeldet har sit navn efter gaarden *Damsgaard*. Tidligere hed gaarden *Haasteinen* efter en høide i baggrunden paa veien til *Sælen*.

Lyderhorn, 396 m. o. h. Dette fjeld kaldes *Logdahorn* i byloven af 1276; der skulde staa varde og holdes vagt af byens folk. Bøndene kalder det nu (ca. 1915) *Leidarhorn*, det vil sige hornet ved leden eller fjeldet, som viser sjøveien til *Bergen*.

Det heder hos *Sagen* og *Foss* om navnet *Lyderhorn*: Navnet udleder nogle fra en fordreiet udtale af det hollandske «het Leucthörn», fordi det lige fra *Haakon Adelstens* tider har været reist en baun og holdt vagt i krigstider. 1666 ble der opført en skandse og et vagthus.

Om «*Askøens fjelde*» nevnte professoren intet, for de ligger helt utenfor byen.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

Mitt forhold til Byfjellene

FJELLA RUNDT BYEN er min andre heim i Bergen. Det er ein framstående kvalitet ved det urbane i Noreg at det aller beste med bylivet er at det er så kort veg ut i naturen.

Eg vaks opp med andre fjell og skogar, både lengre sør, aust og nord i landet. Kjektke foreldre gav meg turglede, idrettsglede og speidarglede frå unge år, og det har festa seg for livet.

Men til *Byfjellene*. Min første periode her fall saman med Grand Prix-våren i Bergen i 1986, to store opplevingar på ein gong. Eit tomånaders kurs på Montana UH vart utgangspunkt for nesten dagleg kappspringing til Ulriken. Persen opp har eg aldri sidan slått. Etter det følgde for min del over 15 år utan lokale fjell, i Oslo ulike marker, for eg landa i Bergen igjen i 2004.

Dei første ti åra budde eg på Møhlenpris og vart glad i Løvstakken og alt det andre på vestsida av Bergensdalen. «Jesus lever» står det på steinen du veit, og det kjende eg og at eg gjorde våren 2012 etter å ha kome tilbake frå ein tur nesten på

I 26

sport

Næringslivet
 18.10.12 kl. 18.00 - søndag sporten@avis.no

BERGENS TIDENDE MANDAG 4. JUNI 2012

BERGENS TIDENDE MANDAG 4. JUNI 2012

Over fire fjell to måneder etter herteoperasjonen

For få uker siden hadde Steinar Tangen (41) store problemer med å gå opp trappene. I går gikk han de fjerdepartene med sønnen Sjur (11).

Steinar Tangen er en av mange som har fått tilbake livet etter en herteoperasjon. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer. Han har også vært med på mange turer med sønnen Sjur.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

MIKEL HOFFMANN (til høyre) Steinar Tangen (41) er opptatt av å bli framme på et ukentlig fjelltoer på Byfjellene. Han har gått på fjell og skog i to måneder etter herteoperasjonen. Han har også vært med på mange turer med sønnen Sjur (11).

- Iskasin**
 - Iskasin er et viktig utrustningsstykke for mange som går på fjell og skog. Det er viktig å ha et godt iskasin som passer til terrenget.
- Skistokker**
 - Skistokker er et viktig utrustningsstykke for mange som går på fjell og skog. Det er viktig å ha gode skistokker som passer til terrenget.
- Skibind**
 - Skibind er et viktig utrustningsstykke for mange som går på fjell og skog. Det er viktig å ha gode skibind som passer til terrenget.
- Skiskjorte**
 - Skiskjorte er et viktig utrustningsstykke for mange som går på fjell og skog. Det er viktig å ha en god skiskjorte som passer til terrenget.
- Skiskjorte**
 - Skiskjorte er et viktig utrustningsstykke for mange som går på fjell og skog. Det er viktig å ha en god skiskjorte som passer til terrenget.
- Skiskjorte**
 - Skiskjorte er et viktig utrustningsstykke for mange som går på fjell og skog. Det er viktig å ha en god skiskjorte som passer til terrenget.

deres og bydelne, og de står på isen. De har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer. De har også vært med på mange turer med sønnen Sjur.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

– Helt perfekte forhold

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Steinar Tangen har alltid vært god til å gå opp trappene. Men etter en herteoperasjon har det vært vanskelig for ham å gå opp trappene. Han har gått på fjell og skog, og har vært med på mange turer.

Jon og far på Frotveit 2021.

Foto: Privat

andre sida – ikkje av Bergensdalen den gongen. Feil på ein hjarteklaff gav kollaps og hasteoperasjon, og formen var etter det ikkje elendig men fråverande. Nokre veker med møysommelig, men heldigvis rask progresjon frå seng og stol kom eg meg opp på Løvtakken – og jubla!

Seinare same vår var eg klar for 4-fjellsturen, og det fanga BTs utsende opp (sjå faksimile). Eg er konkurranseløpar og skiløpar, men denne trivelege turen (i godt tempo) saman med guten min Sjur (då 11 år) var triumf på nivå med å vinne Marcialonga.

Byfjella er fulle av folk, ganske særleg på den nemnde høgtidsdagen i mai/juni men også elles. Det er kombinasjonen av at dei er så nære, dei er så velpleidde med vegar og sunn skogsdrift, dei har slik utsikt og så kjære stader.

Etter Møhlenpris flytte eg til Fjellsiden, der eg bur no. Fløyfjellet og Ulriken får no hyppigare besøk. Om vinteren er det ekstra herleg, synest eg. Etter jobb kan eg – som om eg budde i ein kva som helst skimetropol – gå heimefrå, bere skia 10–15 minutt, ta dei på og gå i lysløype så lenge eg vil (og rope litt på dei for mange som går der på beina, rett nok) og ta hovudlykta på for å kome endå lengre inn og opp.

Eg har ei litt utvida personleg forståing av «byfjell» i Bergen, og inkluderer raust to område utanfor *Byfjellene* som eg elsker og der eg bergensarar rekreerer nesten like godt. Frotveit er min favorittutfartsstad for dei lengre skitreningsøktene. Der er det parkering utan kaos, stabil preparering av fagfolk og god løypekultur.

Det andre ueigentlege «byfjellområdet» mitt er Kvamskogen. Der er det vel herleg å kome på hytta, fyre opp første kvelden, kaste seg ut i løyper eller stiar. Dei eg møter i *Byfjellene*, finst her og, i alle fall om eg vel ein lang tur. Når det ikkje vert så hyppige turar på hytta på Kvamskogen som eg kanskje skulle ønske, er det fordi dei eigentlege *Byfjellene* er så fantastiske. Dei lokkar og dreg, om eg sit i bystyremøte, på kontoret, i styremøte i *Byfjellskogane* eller avgjer om eg skal reise vekk i helga eller berre bli heime.

Pakk litt snop, få med ungene og kom deg ut og nyt du òg!

Steinulf Tungesvik, bystyrrerepr. (Sp) og styremedlem i Skogselskapet

På vei opp Permisjonsstien.

Foto: ØØ

– At det måtte gå 35 år som «bergenser» før jeg kom meg til å betale kontingenten til Selskapet, er utilgivelig og må delvis tilskrives uvitenhet om Selskapets arbeidsområde. Det er først og fremst de siste årene – som pensjonist – at jeg fullt ut har oppdaget Naturparken og alt som gir «byboende» mennesker: frisk luft, naturglede og mosjon, og ikke minst er den hyggelige kontakt med dem som har ansvaret og arbeidet ute i marken, og med folkene på Sagen, der jeg henter det meste av det jeg trenger av staur, stolper o.a. til hytta og får gode råd på kjøpet.

Jeg kan vanskelig tenke meg en by som med sin beliggenhet og Naturpark har mer å gi sine borgere. Med takk for alt jeg har fått og får på mine turer, med ønske om et godt nytt arbeidsår for Selskapet og alle som har sitt virke i det.

Fra et brev til Selskapet, 1977

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til

Dagbog for «Soria Moria Slot»

Stiftet den 21. mai 1905

Hyttens eiere

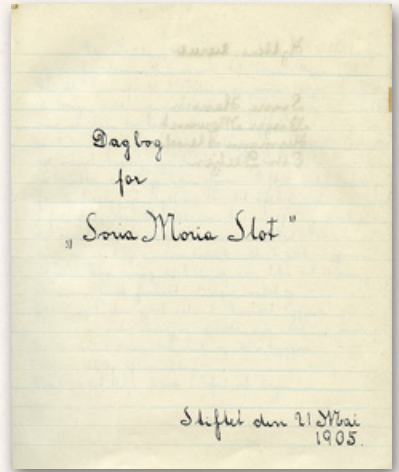
Sverre Hansen
Birger Mowinckel
Hermann Fleischer
Otto Deetjen

Den 9/6-06 gikk Hermann Fleischer - Otto Deetjen og Birger Mowinckel oppover til «Soria Moria Slot». De gikk hjemmefra kl. 9 ¼ aften, på veien oppover traff de A. Borge, medeier av «Fagerheim» sammen med en kammerat, hjalp dem et stykke med at bære bord til deres nye hytte. - Kom op her ca. 11 ¼. Ved 12 tiden kom A. Borge op på visit. Vi hadde det meget koselig lige til kl. ½ 2, da måtte Gust hjem, vi besluttet at følge ham. Efter en del hurrarop for de forskjellige hytter, bar det afsted nedover skaret i full fart, her blev det ene krumspring gjort efter det annet; især var Gusten morsk. Ved «Fagerheim» traff vi 6 fra «Breadablik». Kl. 2 gikk vi oppover igjen, kom iseng kl. 2 ½ og sov like til 11 om morgenen. Hermann lavet frokost, Birger vasket op - Øksen og koster gjort istand. Dernæst byggede vi over-gang over elven og gjorde det sted hvor vi henter vand mere bekvemt og WC tryggere. - Otto vaske dop eftermiddag -

Harde adskillige besøk i løpet af dagen. Medens Birger skrev i dagbogen var Otto og Hermann en tur til Valhall -

Da vi havde ordnet sengene gjorde vi os i stand til at gaa og forlod hytten ca. 6 ½.

Otto Deetjen Herman Fleischer B. Mowinckel

Slik begynner Dagbok for «Soria Moria Slot». I 1904/05 bygget fire 15 år gamle gutter, Otto Deetjen, Hermann Fleischer, Sverre Hansen og Birger Mowinckel, en liten hytte på høyden sørøst for Vassdalsvannet på Ulriken. Plasseringen var neppe tilfeldig, kloss i Indianerstien som fører opp til Vidden. Utsikten var fantastisk. Fra vinduene kunne guttene, når det var mørkt, se blinkene fra Marsteinen og Slåtterøy fyr. Hytten, en av de første den siden av Byfjellene, ble høytidelig døpt Soria Moria Slot, noe den også var.

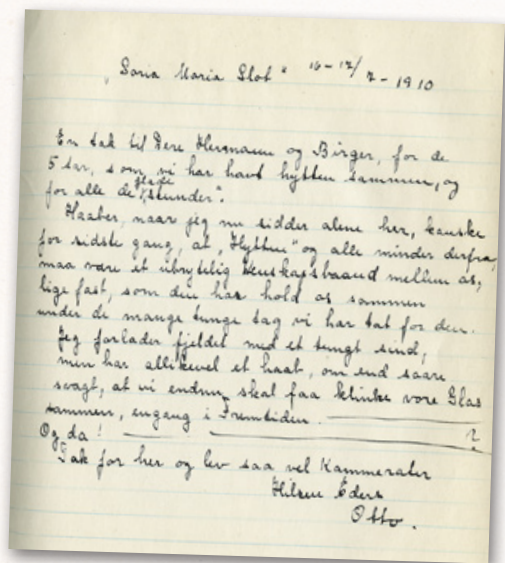
Soria Moria slot, tegnet av Birger Mowinckel.

Redaksjonen har via en av hyttebyggernes etterkommere, fått tilgang andre utgave av hyttens «Dagbog». Den begynner i juni 1906 som avsluttes sommeren 1910. Gjennom den får man et innblikk i friluftslivet disse tenåringene hadde på Ulriken for ca. 110 år siden. Det er koselig lesning. Guttene var både kreative og skriveføre, og beskrivelsene av diverse hendelser dokumentert slik at man lett kan lese mellom linjene.

Otto var tydeligvis sentral i hyttens indre liv, og gjorde mye av seg. Han innviet det nye avtredet, omtalt som et WC, med en «dundrende salutt». Guttene drakk Soria Moria toddy (varm sitronsaft), solbærsaft og spiste fiskeboller, eggedosis med plommer og bananer.

Også sterkere saker ble rimeligvis testet ut, alderen tatt i betraktning. Etter tre ølglass med sterk vin, var ikke Otto helt i vater, mens Birger ikke så forskjell på øl og vin. Det fikk alvorlige konsekvenser, mest for ham selv. Innpåslitne sauer og hyttenaboer som ønsket å låne verktøy, måtte stadig jages vekk.

Det manglet heller ikke på besøk. Stadig vekk dukket det opp kamerater, som i god bergensk tradisjon kun er beskrevet med klengenavn. Hvem «Krypskytteren» «Tindebestigeren», «Gusten», «Turisten» og en rekke andre egentlig het, er det umulig å vite i dag.

Mer populært enn kameratene var sikkert de gangene vertskapet fikk venninner til å ta turen opp på Ulriken for overnatting. Det foregikk alltid i sømmelige former, noe som er bekreftet i dagboken. Det var ikke noe tull. Alle hadde høy moral, om enn guttene var litt nysgjerrige da de unge damer hadde tatt på seg nattserkene.

I romjulen ble det feiret, i påsken gikk man på ski. Flere ganger endte det med «knall og fall». Om sommeren beskuet man de tyske flåtebesøkene om ankret opp på Puddefjorden

I 1908 bygget Bergen Turnforening en hytte ved Vassdalsvannet, 350 meter lengre vest. Idrettslaget hadde fått råderett til 400 mål utmark. Dermed måtte hytteeierne i området innhente foreningens samtykke til salg eller utvidelser.

*Tre av eierne utenfor hytten,
Birger Mowinckel til venstre.*

*Besøk på Soria Moria rundt 1910,
i vinduet Birger Mowinckel.*

Foto: via J.F. Mowinckel

Birger Mowinckels sønn, Johan Frederik Mowinckel, med barn og barnebarn ved restene etter Soria Moria Slot på Ulriken høsten 2016.

Foto: Privat

I 1914 var guttene blitt voksne menn, med de forpliktelsene det medfører. Med sikkert tungt hjerte kom man frem til at tidene for det glade hyttelivet på Ulriken, var forbi.

1. mars 1914 fikk Birger Mowinckel Turnforeningens tillatelse til å selge Soria Moria Slot til fire kamerater. De eide hytten i fire år, og overførte den så i mai 1918 til Fridtjof Eeg hvis familie hadde den i over 40 år. På 1960-tallet begynte den imidlertid å forfalle, og da ingen etterkommere sa seg villig ble å overta, ble Soria Moria Slot brent kontrollert ned i 1987.

Sic transit gloria mundi – Slik forgår all verdens herlighet.

Jo Gjerstad

Erling som vakt under anleggsarbeidet i Oppstemten.

Foto: ØØ

Takk for innsatsen, Erling

Av Jo Gjerstad

Erling Birkeland har nå gjort sin borgerplikt i Skogselskapet og gikk ved årsmøtet i 2020 av etter åtte år som styreleder, og knapt 18 år som styremedlem.

Erling kom inn i Selskapets styre i 2003, og fra 1. januar 2004 var han Bergen kommunes representant der han representerte Venstre. I årene som styremedlem var han medlem i en rekke komiteer og gjorde seg bemerket som en person som tok sine oppgaver alvorlig. Bl.a. konstruerte han, sammen med Atle Engelsen, Selskapets første hjemmesider. Foran årsmøtet i 2012 ble han forspurt om å overta ledervervet. Det svarte han ja til, noe vi alle skal være glade for. Der fikk han bruke sine kreative evner til fulle.

I sin første beretning som styreleder skrev han dette:

Min visjon som styreleder er å medvirke til å fortsette utviklingen av Byfjellene som byens viktigste treningsarena, på naturens premisser. Byfjellene skal være et treningssted for den fysiske helsen, blandet med mental ro samt kulturelle opplevelser for de som ønsker å oppsøke disse.

Dette har han klart å gjennomføre.

Ville skape noe selv

Erling Birkeland en skikkelig Fanagutt. Fra sitt første leveår og frem til dags dato har han trivdes best i Skjold-området der han fremdeles bor. Før han kom inn i Skogselskapets styre og stell var han ikke spesielt opptatt av Byfjellene, har han fortalt. Det endret seg senere drastisk.

Erling har en allsidig yrkeskarriere. Etter framhaldsskolen og Os gymnas ble det militærtjeneste på Ørlandet flystasjon. I friperioder fikk han anledning til å arbeide som gårdsmedarbeider hos jordbrukerne i distriktet. Den erfaringen ga mersmak.

Vel hjemme igjen ble det Hjeltnes gartnerskule i Ulvik og etterpå praksis, av alle steder, på Tenerife. Der lærte han spansk, og ble kjent med flere interessante mennesker som han fremdeles har kontakt med.

Etter oppholdet på den spanske øyen var han ikke ferdig med å søke utenlandske impulser. Kontorbeplantning var et felt som var interessant. Han skrev til gartnerier i Tyskland, og fikk positivt svar fra en bedrift i byen Krefeld i nærheten av Düsseldorf. Da måtte skoletysken forbedres. Det gikk også bra.

Etter Tysklandsoppholdet tok han videreutdanning på Universitetet, der han fikk adjunktkompetanse, samtidig som han bygget opp kottorbeplantings-driften. I en periode underviste han så på Os yrkesskole og som aktivitetsleder på Hjellestadklinikken. Målet var likevel å starte sin egen bedrift. Han måtte skaffe et drivhus. Året var 1980.

Rundt i Fanabygden var det flere nedlagte gartnerier, og Erling fikk napp på Gommershaug ved Sandsli. Så var det kapital. Fana Sparebank skrøt at de var bygdens bank, og banksjef Karsten Gamlemshaug tok vel imot den unge gründeren. Erling trengte 20 000 kroner og forklarte at han ønsket å starte gartneridrift. «*Vil du dyrke cannabis*», spurte banksjefen. «*Det gjør jeg gjerne, hvis du står for salget*» svarte Erling. Han fikk pengene, og var i gang.

Hagesentrene

Med årene kom Erling Birkeland i kontakt med Svein Birkeland, innehaver av Birkeland Hagesenter i Ytrebygdsveien. Tross felles etternavn, var de ikke i slekt. Erling sine røtter kommer fra Birkeland og Kvingo i Masfjorden.

Kjemien stemte, og da Svein Birkeland etter noen år ønsket å pensjonere seg, overtok Erling hagesenteret som senere ble utleid til Plantasjen.

Leieinntektene ble brukt til å starte nytt hagesenter på Juvik/Askøy under navnet Mesterhagen. I 2011 overtok han Fantoft Hagesenter og i 2016 etablerte han seg på Midttun. I dag har han solgt seg ut av de tre sist omtalte hagesentrene, og ofrer energien sin på nye og spennende konsept.

Styrelederen

Erling har som styreleder vært flink til å plassere Skogselskapet i bysamfunnet. Da han tiltrådte hadde han flere mål han ville gjennomføre utenom den daglige driften. Den kunne ellers være krevende nok. Det ene var en stilfull jubileumsmarkering med historiebok og opparbeide et historisk arkiv var det ene.

Det andre var jubileumsgaven til alle bergensere i anledning Selskapets 150-årsjubileum i 2018. Han fikk styret med seg for å prosjektere og anlegge Oppstemten, et prosjekt få opprinnelig trodde lot seg gjennomføre. Sammen med styret og utallige andre gode hjelpere, ingen nevnt, ingen glemt, kastet han seg ut på dypt vann. Og stor var gleden når innsatsen ble kronet med seier, og flagget gikk til topps på Ulriken.

Glemmes må heller ikke arbeidet med Permisjonsstien på Sandviksfjellet.

I tomrommet mellom Jørgens Frønsdals avgang som skogmester 1. januar 2018 og ansettelse av Øystein Simonsen i 2019, fungerte også Erling Birkeland som Selskapets daglige leder sammen med Ola Tormod Presttun. Erling tok det administrative og Ola det skogfaglige.

Han vil ellers heller ikke gi seg helt når det gjelder Selskapets prosjekter. Opprusting av Skotbergkleiven, stien fra Ulriksbanens nedre stasjon til Montana, står nå for tur. I kjent «Erling-stil» har han planene klare.

VI STØTTER SELSKAPETS ARBEID

Svein Boasson AS
ANLEGGSGARTNERMESTER

Nygårdsgaten
Maling & Jernvare

BKK

HMS

ABB

Mesterhagen

Nettbutikk for hage

Nordea
FINANCE

simonsen
vogtviig

BakerBrun
ESTABLERT 1893

Blåmanen mot Haarklauvarden.

Foto: ØØ

Sommer som vinter – like utenfor stuedøren venter bergensernes naturparadis. Over Blåmanstoppen gikk han sikkert mange ganger, Alfred Madsen. Var det dette synet som inspirerte han til følgende strofer:

*Kom der en vinter når viddene skinner,
Ren som en engel – av nyfallen sne.
Se da hvor stjernene stille de tindrer.
Og bøy deg ensom og ydmykt i kne.*

Ifølge tradisjonen var det «gamle Haarklau», med Andreas til fornavn, som i 1909 bygget varden som et monument over seg selv. Han hadde i årene rundt forrige århundreskifte en liten salgsbod øverst på Blåmanen der han solgte brus, kaker, appelsiner og sin berømte «Blåmanskaffe» til turgåere. Da kundene sviktet i storm og uvær, bygget han en varde for å holde varmen. I over hundre år har den stått der og forteller sin historie.

Bergens Skog- og Træplantningsselskap har fått anledning til å disponere denne annonsesiden til eget formål, og Selskapet sender derfor sin takk til